

**незалежная
газета**

наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

Шчаслівец Хэнлан

Старонка 3

Палітбюро-2009: Юры Жадобін

Старонка 8

У НУМАРЫ

Казулін: Мы паразумеліся з Пазняком

На саміце «Ўсходняга партнёрства» будучы прысутніцаў прадстаўнікі не толькі ўладаў, але і грамадства: Мілінкевіч з Казулінам, Пазняк, Шушкевіч і Сурвіла. **Старонка 3.**

Генадзь Бураўкін: «Мой першы натхніяльнік — Юля»

9 траўня ў адной з нацыянальніц беларускіх сем'яў — Юліі і Генадзію Бураўкінам — юбілей: яны разам 50 гадоў. **Старонка 7.**

Маршруты па Беларусі: Котра

Рай для байдарыстаў, ягаднае шаленства, былое Дайноўскага княства. Піш Сяргей Харэўскі. **Старонка 12.**

Як БТ Зінаіду Бандарэнку павіншавала

Пад віншаваннем народнай артыстыцы, якая аддала тэлебачанню з сорак гадоў, не паднімаўся ніводны кіраўнік Белдзяржтэлерадыёкампаніі. **Старонка 15.**

У аўтарамонце мянэ спрабавалі падмануць на 17 тысячі!

Пошта Рэдакцыі. **Старонка 10.**

«Наша Ніва» з'яўляецца ў кіесках у Мінску ў сераду ад абеду, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі **старонку 2.**

Аляксандр Лукашэнка не наважыўся палацец на саміт «Ўсходняга партнёрства», які пройдзе 7 траўня ў Празе.

Беларускую делегацыю ў Чехіі будучы прадстаўліць першы віцэ-прем'ер Уладзімір Сямашка і міністр замежных справ Сяргей Мартынчук.

Лёсы чатырох

7 траўня спаўняеца роўна 10 гадоў з часу знікнення былога міністра ўнутраных справаў Юрыя Захаранкі.

«Дакладваю аб тым, што...»

Гэта была першая падобная гучная справа. Потым раптойна зніклі палітык Віктар Ганчар і бізнесмен Анатоль Красаўскі, яшчэ праз год — тэлеапаратар Дзмітрый Завадскі. Перад гэтым у красавіку 1999 году пры дзённым збегу абставінаў загінуў папулярны палітык Генадзь Карпенка.

А сёня справы зніклых не расследаваныя да канца. Не пакараныя людзі, што стаялі за гэтымі забойствамі (напэўна, сёня ўжо можна смела гаварыць менавіта пра забойствы). Цель зніклых не знойдзены і сем'і не могуць іх пахаваць паводле хрысціянскіх традыцый.

Праўда пра палітычныя забойствы 1990-х была сабраная дзякуючы сумленнасці генералаў МУС і афіцэрэй КДБ, якія рызыкалі свабодай і жыццём, ведучы свае расследаванні. У гэтых гісторыях уражвае і тое, колькі беларусаў з рызыкай для свайго жыцця сумленна расследавалі гэтыя справы. Праз тое гублялі пасады, вымушаныя былы пакідаць краіну, але ў выніку праўда праточвалася. І з яе асобных фрагментаў па крупіцах складваецца мазаіка тых здарэнняў. Яна яшчэ не прыняла свайго канчатковага выгляду, але гэта справа часу.

Найбольш фактаў было сабрана дзякуючы таму, што тагачасныя кіраўнікі КДБ Уладзімір Мацкевіч і генпрокурор Алег Бажалка, відавочна, не замішаныя ў знікненні, далі каманду расследаваць злачынствы. Былі ўтвораныя следчыя групы, якія сталі збіраць факты.

PHOTO BY MEDIA.NET

Працяг на старонцы 4.

Пад дыктоўку Еўропы

Такім чынам, Лукашэнка моўчкі падпрадкаўаўся волі єўрапейскіх палітыкаў, шмат хто з якіх не хацеў бачыць «апошніга ёўрапейскага дыктатара» ў Празе. Напрыклад, міністр замежных справаў Галандыя Максім Ферхаген напісаў дадні заяўлі: «Пашырэнне рукі дыктатару

— кепскі сігнал. Гэта запрашэнне не Лукашэнку, а Беларусі. Мы спадзяёмся, што ў Мінску зразумеюць іх ініцыятыву. Прага прэм'ер-ці кіраўнікі МЗС».

А яшчэ пры канцы красавіка вярхўны камісар Еўрасаюзу па замежнай палітыцы і палітыцы блас-

пекі Хаўер Салана выказаў меркаванне, што кіраўнікі Беларусі і Малдовы Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Вароній «вырашашь не прымыць узделу ў працы саміту». «У мене такое ўражанне, што яны не прымедзіць», — заявіў Х.Салана. У Мінску, запісці ў ёўракамісар, цу-

доўна разумеюць, што з Лукашэнкам, які толькі мінулай восенню атрымаў права уядзяць на тэрыторыю Еўрасаюзу, кантактам будучы пазблігашь многія кіраўнікі дзяржаў вайсковыя.

Працяг на старонцы 3.

Праця са старонкі I.

Пад дыктоўку Еўропы

Цікава, што Беларусь і Малдова на саміце будуть прадстаўленыя на адным узроўні – віцепрем'ерай. Ад Украіны паедуць адразу і празднік Юшчанка, і прэм'ерка Цімашэнка. А вось ад усіх каўказскіх дзяржаваў прыедуць уласна прэзідэнты.

Публічна пра сваё непрыманне прыезд ў Прагу Лукашэнка заяўляў прэзідэнт Чехіі Вацлаў Клаўс. Ён гаварыў, што не падасць беларускаму лідёру руку.

Сам Лукашэнка адрэагаваў на гэтую слова Клаўса падчас традыцыйнага звароту да народу і парламенту. «Ці хачу яшча я, каб ты мне руку падаў», – сказаў ён, а пасля дадаў, калі нават аднаму чалавеку будзе няёмка ад прысутнасці Лукашэнкі ў Празе, то ён не падэз. Пры гэтым ён падзякаў Чехіі за падтрымку Беларусі ў ЕС. Сапраўды, чэцкая дыпламатыя, разам з літоўскай, польскай і шведскай, быў сирод лабістай далучэння Беларусі да партнёрства.

У амбен на непрыезд у Прагу

Лукашэнку прапанавалі кампрамісны варыянт – аўдыенцыю ў Папы ў Ватыкане і неафіцыйную сутэрчу з прэм'ер-міністрам Італіі Сільвій Берлусконі.

Прыўная разома з Бенедыктам XVI адбылася 27 красавіка ў папскай бібліятэцы. Кіраўніца ў падарожжы ў Святых Прастол супрападджай і малодшы сын Коля, які падарыў пантэфіку расійскі буквар, каб вывучыць мову (не той, каторы ў Беларусі ўжываецца ў школах, а чиста маскоўскі). Наўрад можна гаварыць пра нейкую та-

емную місію, якую мог выконваць Лукашэнка, каб арганізація на беларускай зямлі сустэрчу Папы і Патрыярха Маскоўскага. Тым больш, што РПЦ неадніроць заподыла, што нікія пасярэднікі ў гэтай справе не патрабуюць.

Таксама Лукашэнка сустракаўся з кардыналам Тарчызё Бертоне, з якім абмеркавалі пытанне пагаднення (канкардату) паміж Каталіцкай Царквой і беларускай дзяржавай. Ні пра якія канкрэтныя дамоўленасці гаворка не вялася.

Потым беларускі лідэр меў прыватную вічэру з Сільвіё Берлусконі і міністрам замежных спраў Франка Фраціні. Калі Берлусконі называе сваім сібрам Уладзіміра Пуціна, то чому б мы не сустэрчу і з Лукашэнкам? Берлусконі атрымаў запрашэнне на вадэцца. Беларусь і нібыта даў згоду на прыезд увесоні.

Як бы тое ні было, але ў Празе беларускага лідэра мы не пабачым, tym не менш першы выезд на Захад ад 1996 году ўсё ж адбыўся.

Зміцер Панкавец

Казулін: Мы паразумеліся з Пазняком

На саміце «Усходнія партнёрства» Беларусь прадставяць і апазіцыйныя палітыкі. У склад алтэрнатыўнай дэлегаціі ўваішлі былыя кандыдаты на пасаду прэзідэнта Аляксандр Мілінкевіч і Аляксандр Казулін, старшыня КХП-БНФ Зянон Пазняк, лідар БСДГ Станіслаў Шушкевіч і старшыня Рады БНР Івонка Сурвілла. Напірадліві паездкі ў Варшаве прыўлікі кансультацыі паміж Пазняком, Казулінам і Шушкевічам. Пра вынікі той сутэрчы, а таксама ўласна пра саміт мы пагутарылі з Аляксандрам Казулінам.

5 мая Івонка Сурвілла, Зянон Пазняк, Аляксандр Мілінкевіч і Аляксандр Казулін правалі ў Праге супольную сутэрчу з прэм'ер-міністрам Чехіі Мірка Тапаланекам. Яны пайфармавалі кіраўніка краіны–старшыні Еўрасаюзу пра палітычныя, эканамічныя і культурныя прыярытэты Беларусі.

АК: Гэта была важная і змястоўная сутэрча. Калі Пазняк, Шушкевіч, Сурвілла і Казулін зрабілі сумесную заяву да Еўрасаюзу, то мы разумеем, што і наадалі павінны рухацца разам. На гэты сутэрчы мы амбіркоўвалі вельмі шмат пытанняў. Найперш гаварыў ўвогуле пра тое, ці варта ехаць у Прагу. Мы вырашылі, калі Лукашэнка збіраеца на саміт, то мы таксама там мусім быць. Мы павінны данесці ўсходній су-польніцці нашы думкі, расказаць аб сапраўднай сітуацыі ўнутры краіны. Важна тое, што разам працујуць людзі розных

поглядаў і знаходзяць паразуменне.

«НН»: А чаму з Вамі няма Мілінкевіча?

АК: Гэта пытанне лепши задаць самому Аляксандру Мілінкевічу. Скажу толькі, што мы прапаноўвалі яму далу-чыцца да нас, але згоды не атрымалі.

«НН»: З Пазняком у вас быў не са-мая простыя стасункі. Як атрымалася, што цяпер вы альянцуўся разам?

АК: Ведаеце, у міне ніколі не было з Пазняком цяжкіх стасункаў. Магчыма, не было сяброўства. Можа, было нейкое непараразименне. Аднак калі мы сустракаемся асаўбіста, калі маём магчымасць паглядзець адзін аднаму ў очы і парапаці, то ўсё становіща зразумелым і відавочным. Я зайдзеў буй самага лепшага меркавання пра Пазняка. Гэта — чалавек-гісторыя, чалавек-эпоха.

«НН»: І чаго вы будзеце дабівачца ў Празе?

АК: Ёсьць пять умову, якія ўжо неаднаразова ставіў Еўрасаюзу перад беларускімі ўладамі. Іх ніхто не адмініяў. Таксама мы лічым вельмі важным, каб буй далаучаны яшчэ адзін пункт. Гаворка пра абарону беларускай культуры, адукцыі, а таксама свабоды творчасці. Калі не будзе беларускай культуры і адукцыі, то не будзе нічога. Ні незалежнасці, ні дэмакратыі.

«НН»: З кім будзеце мець сутэрчу?

АК: Папярэдне запланавана, што мы сустэрнемеся з прэм'ер-міністрам Чехіі Тапаланекам, міністрам замежных спраў Шварцэнбергам. Напэўна, з некім яшчэ з палітыкаў. Будзем знаходзіцца ў Празе ад 5 да 7 траўня.

Гутарыў Зміцер Панкавец

Шчаслівец Хэнлан

Вось здаецца, што ў парашніні з леташнім чэмпіянатам наша хакейная зборная лепши гуляць не стала. І год на-зад у Канадзе на роўных змагаліся са Швецыяй, Швейцарыяй, Расіяй, Чехіяй, але выніку не было. А праста за годную гульню ніхто ж у спорце пункты не налічвае.

Затое сёлета не пры самым яркім выступе вынік зборная дае. Большасць звязае гэта з чарговым прыходам на трэнэрскі мосцік канадскага шчасліўчыка Глены Хэнланна. Памятаеца, што таксама мы шанцавала і тры гады таму ў Рызе. Толькі Хэнланн ўдава-лася выводзіць беларусаў у чверцфіналы сусветных першынств.

Зрэшты, толькі трэнерскім фартам поспехі не растлумачыши. Хэнланн насамрэч цудоўны спецыяліст, які імкненца не толькі наўчыць хакеістуў кіданы па варотах, але і стварыць сяменную атмасферу ўнутры калектыву.

Сёлета ў Швейцарыі быў паставлены яшчэ адзін раз-корд. Упершыню ў гісторыі наша зборная на сусветных першынстве атрымала чатыры

перамоги запар. Па чарзе беларускія хакеісты адужалі славакаў, венграў, нарвежцаў і фінаў. Першых і апошніх у серыі булітгай, дзе маленкія шэдэўры ствараў Міхail Грабоўскі, а сваім народчыным спакоем уражаваў Андрэй Мезін і Алег Антоненка.

Перамога над фінамі стала толькі другім выйгрышам беларусаў на чэмпіянатах свету ў прадстаўнікоў «вялікай хакейнай шасцёркі» (Расія, Канада, Швецыя, Фінляндыя, Чехія, ЗША). Першай была здабытая дзвеяць гадоў таму ў Санкт-Пецярбурзе над расіянамі.

Дарэчы, менавіта з Расіяй мы сустэрнемеся на стадві чверцфіналу. Здавалася б, супернік — горш не прыдумаш, аднак наш лідар Міхайл Грабоўскі заяўляе, што для каманды няма розніцы каго перамагаць на гэты стады.

ЗП

6 траўня зборная Беларусь ў чверцфінале згуляе са зборнай Расіі — пераможцай леташняга першынства.

Кожны раз,
калі вялікія
спартовыя
падзеі
адбываюцца
за межамі
Беларусі,
беларусы
на трыбунах
карыстаюцца
беларус-
белымі
сцягамі.
Апошня
раз тое
было нават
у далёкіх
Пусане
і Астане.
А на
хакейным
чэмпіянаце
швейцарскім
Клатэне
беларусы
загуле
перамагалі
пад Гагоняй,
якую
вывесі
некі
гельвеці
беларус.

Праця газеты

Рапарт генерала Лапаціка

У выніку следства ў лістападзе 2000 году генерал-маёр міліцыі Мікалай Лапацік прадстаўві рапарт на імя новага міністра ўнутраных справаў Уладзіміра Навумава. У запісцы, напісанай ад рукі, Лапацік, на аснове матэрыялаў, сабранных следчымі, абвінаваць Віктара Шэймана ў тым, што той даў загад на знішчэнне Юрыя Захаранкі. А загад выконваў Дэмітры Паўлічэнка пры дапамозе Юрыя Сівакова, які забіў спешчы юну пісталетам ПБ-9, часова забраным з мінскага СІЗА №1.

Лапацік рабіў вывад, што гэтая ж зброя была выкарыстаная 16 верасня 1999 году. Ён нават называў прыкладнае месца пахавання зніклых — спецчастак на Паўночных могілках.

У хуткім часе Лапацік быў адпраўлены ў адстаўку. Афіцыйная прычына — праблемы з здароўем.

Пазней Навумаву і Шэйману заяўлялі, што вывады генералам Лапацікам «былі зробленыя памылковыя».

Генерал Лапацік ведаў, чым яму пагражае такі рапарт, але зрабіў яго і захаваў копіі, якія трапілі ў прэсу ў 2001 годзе.

Ён застаўся жывы, у адстаўцы. Я «пра гэтыя спрабы гаварыць не буду. Усё, што ведаў, забыў», — заяўў ён у інтэрвю «Народнай волі». Ён не рабіў ані палітычнай, ані грамадскай кар'еры на факце сваёй прынцыповасці.

«Дакладваю аб тым, што...»

У 1995 годзе генерал
Юры Захаранка і маёр
Віктар Шэйман былі
адной камандзе.

Арышт Паўлічэнкі

Кіраўнік СОБРа Дэмітры Паўлічэнка быў арыштаваны 22 лістапада 2000 года, г.з.н. прац дзень пасля рапарту Мікалая Лапаціка. Ордэр на арышт дадлі тагачасны кіраўнік КДБ Уладзімір Мацкевіч і генпрокурор

Алег Бажэлка.

У ордэры адзначалася, што «Паўлічэнка з'яўляецца арганізатаром і кіраўніком крыміналнай структуры, якая мела дачыненне да выкрадання і забойстваў людзей». У прыватнасці, гаварылася пра забойства кіраўніка філіі расійскай фашыстскай арганізацыі РНЕ Глеба Самойлава. У СМІ з'яўляліся звесткі, што плюнья асобы ў сілавых структурах мелі дачыненне да шкалення баевікоў РНЕ, якіх меркавалася нацоўваць на апазіцыю і проста незадавленых. Характэрна, што асуджаныя баіцы «Алмазу» з групы Ігнатовіча з РНЕ былі звязаны, хоць, па ідэі, супрацоўнікі такай структуры не маюць права ўздзельнічаць у палітызованых паро-

Юры Захаранка

нарадзіўся 1 студзеня 1952 у мястэчку Васілевічы (Рэчыцкі раён). Былы міністр унутраных справаў, сяббар АГП. Скончыў Акадэмію МУС СССР (1987). Захаранка быў адным з самых людзей, якія прывялі Лукашэнку да ўлады, адным з «кнападых вайкоў», якіх тады называлі. Ад маладога кіраўніка дзяржавы ў аддзялку Захаранка атрымалі пасаду кіраўніка МУС, на якой знаходзіўся да 1995 года.

Потым Лукашэнка адправіў генерала ў адстаўку. Алошній кроплік стаў публічны пратэст Захаранку супраць выкарыстання мілицыянтаў як рабіслы Кіраўніцтвам спрабаў прэзідэнта. «Памалі і падстроіваліся пад прэзідэнта толькі слабыя», — казаў ужо былы міністр.

Пасля адстаўкі Захаранка стаў жорсткую апазіцыю да юлады. Генерал падтрымалі ініцыятыву альтэрнатyўных прэзідэнцкіх выбараў 1999 году, увайшоў у каманду Міхаіла Чыгрына. Ен стварыў Саюз афіцэраў.

Паліткі знік 7 траўня 1999 году. Некалькі чалавек бачылі, як у прамежку часу ад половы на дзесятую трох ў штацкім кала вулицы Магілёўскай скруцілі чалавека, падобнага да Захаранка, запіхнулі ў цэнтральную «жыгуль» і павезлі ў бок вуліцы Жукоўскага. Ад таго моманту ніхто Захаранку больш не бачыў.

Генеральны прокурор Алег Бажэлка ў першыя дні пасля з'янкнення зяяўляў, што Захаранка працаваў па ўласнай волі, каб не быць прызначытым да крыміналнай адказнасці. Па меры таго, як ішлі гады, нават БТ перастала такую версію агучваць.

мілітарных суполках.

Следчы Дэмітры Петрушкевіч з часам паведаміць, што Паўлічэнка быў змешчаны ўзялітаў КДБ, дзе з ім асабіста гутарыў Алег Бажэлка. Найблізы яго цікавіла месца пахавання

Дэмітрыя Завадскага.

Не выключана, што нейкую інформацыю з Паўлічэнкі выцягнуць тады ўдалося, бо генпрокурор зрабіў запыт свайму расійскаму калегу з просьбай прадставіць тэхніку, якую займаеца вышукваннем трупаў у зямлі, такія ў Беларусі не было.

Ордэр на арышт Паўлічэнкі быў выпісаны на 30 дзён, але цягам бліжэйшых сутак ён зноў ажакаца на саводзе. Нехта з самага верху аддаў загад: выпускнік.

Не пройдзе і тыдня, як 27 лістапада Лукашэнка зіміе з пасадаў Бажэлку і Мацкевіча. 28 лістапада на імя генпрокурора Расіі прыйшоў новы ліст, што патрэба ў тэхніцы адпала. Адначасова з генпрокурорам і шэфам КДБ пасаду страціць і Шэйман, але апошні вельмі хутка зноў усплыве на вяршыні юлады.

Ужо на волі Паўлічэнка заявіў журнalistам, што ён чалавек адданы Лукашэнку і гатовы выкананіць любыя ягоны загад.

Ні Уладзімір Мацкевіч, ні Алег Бажэлка ніколі публічна не выказаўся адносна расследавання гэтай спрабы.

Паўлічэнка кіраваў акцыямі запалохвання ў час выbaraў 2006 году і дагэтуль займае высокі пасады ў праваахоўным апарате. Што зачапіла многіх — з часам ён атрымае найвышэйшыя ўзнагароды Расійскай праваслаўнай царквы.

Эскадроны смерці

У чэрвені 2001 году, напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў

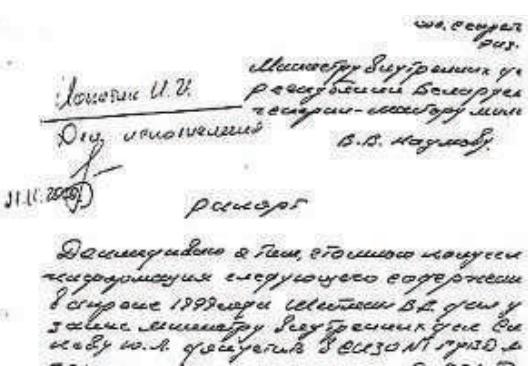

Той самы
расстрэльны
пісталет.

Генадз Карпенка

Досьць часта ўзімі шэршаг з дадзенымі знікненнемі ставіцца раптоўную смерць кіраўніка ценавога ўраду апазіцыі Генадз Карпенка. 31 сакавіка 1999 Карпенку дастасіві 9-ыя клінічныя шпіталі стаўліцы з дыязнамам «скрыўваць у мозг». І красавікі аму зрабілі аперацию па выдаленні гематомы. Не ўтрапава. Карпенка памер 6 красавіка. Да таго малады гаспадарнік і палітык на здароўе не скрадаўся і быў у добрай фізічнай форме.

Рапарт міністру ўнутраных справаў Навумаву У.У. Рэзэлюцыя: «Для выканання»

Дакладваю аб тым, што мной атрыманая інфармацыя наступнага зместу. У красавіку 1999 году Шэйман В.У. даў указанне міністру ўнутраных справаў Сівакову Ю.Л. дапусціць ў СІЗА №1 ГУУС Мінгарыканкаму камандзіру СОБРа Паўлючэнку (у першыя гады гэтая праўніца сустракаецца ў дакументах менавіта ў такій форме — Рэд.) падчас выканання працэдуры расстрэлу прыгаворанага да гэтай меры пакарання і наступных дзеяніяў па ягоным пахаванні. Сівакоў Ю.Л. дадзенае ўказанне передаў начальніку СІЗА Алкаеву А.Л. Паўлючэнку да пракцэдуры быў дапушчаны. 6 мая 1999 году Шэйман В.У. даў указанне Сівакову Ю.Л. выдаць пісталет, якім прыводзіўся ў выкананне прысуд аб смяротным пакаранні. Паўлючэнку Сівакоў даў указанне Алкаеву выдаць пісталет, які ў яго захоўваўся. Паўлючэнку, што Алкаев ў выкананіі дадзены час Шэйман В.У. даў указанне Паўлючэнку

фіцічна знішчыць былога міністра ўнутраных справаў Захаранку Ю.М. Інфармацыянае забеспячэнне месца заходжання Захаранкі Паўлючэнчуку было забяспечана спецыпрацэдуральнымі Васільчанкі М.В., заданне на якое мы таксама даў Шэйман В.У. праз сваіх супрацоўнікаў. Акцыя захопу і наступнага знішчэння Захаранкі была здэйсненая Паўлючэнкам, камандзірам роты СОБРа... (далей неразборліва), камандзірам першай роты специзу в/ч і чатырма ягонымі байцамі. 8 мая 1999 году пісталет Паўлючэнка здаў Алкаеву. Па (неразборліва). 16 верасня 1999 г. Паўлючэнка правёў акцыю захопу Ганчарыкі В.І. і Красоўскага А.С. Месца пахавання трупаў Захаранкі Ю.М., Ганчара В.І., Красоўскага А.С. — спецчастак нумарных могілак на Паўночных могілках.

Начальнік ГУКМ [Галоўнага ўпраўлення крыміналнай міліцыі] генерал-маёр міліцыі Лапацік.

21 лістапада 2000 г.

раў, новую інфармацыю па справе знікнення ў далі быўся следчыя рэспубліканскай прокуратуры Дзмітры Петрушкевіч і Алег Случак. Яны заяўлі, што ў краіне існуе так званы «эскадрон смерці», які быў створаны міністрам унутраных спраў Юрыем Сіваковым па загадзе сакратара Рады бяспекі Віктара Шэймана. Па інфармацыі следчых, брыгаду ўзначальваў Дзмітры Паўлічніка. Пасля адстаўкі Сівакова «эскадрон» нібыта перайшоў пад кантроль Уладзіміра Навумава.

Петрушкевіч і Случак паведамілі, што групай было здзіснена блізу 30 забойстваў.

У страху перад расправай быўся следчыя напраслі палітычнага прытулку ў ЗША і яго атрымалі.

Сваё расследаванне вёў і супрацоўнік КДБ (аддзелу, які займаеца палітычным вышукум) Генадзь Углыніца, зяць вядомага дзеяча нацыянальнага руху Радзіма Гарэцкага. Разам з сваім сябрам з патрыятычнай арганізацыі «Край» Андрэем Жарнасекам яны спрабавалі знайсці месцы пахаванняў. У выніку заблытанай гісторыі яны таксама напраслі палітычнага прытулку — ім яго дала Нарвегія. Там яны і працуяць, месца іх пражывання не афішуюцца.

Рапарт Алега Алкаея

Начальнік мінскага СІЗА Алег Алкаеў напісаў, што выдаваў расстрэльны пістолет (той, які выкарыстоўваюць для прывядзення ў выкананне смяротных прысу-

Віктар Ганчар

Віктар Ганчар нарадзіўся 7 верасня 1958 у вёсцы Родзічава на Міншчыне. Скончыў юрфак БДУ. На выбарах 1994 Ганчар быў адным з кіраўнікоў штабу Лукашэнкі. Аднак у 1996 Ганчар ужо быў сярод ініцыятараў імпічменту кіраўніка Беларусі. У маі 1999 намаганням Ганчара была арганізаваная альтэрнатыўная кампанія па выбарах презідента. А праз два месяцы палітык абыяўці пра сканчэнне тэрміну легітимнага кіравання Аляксандра Лукашэнкі. Ганчар і Красоўскага яднала дадзене сбровуства. Яны знікли 16 верасня 1999, прыкладна з 23-й вечара. Мужчыны ў той вечар, як і штотыдзень, накіраваліся ў лазні на вуліцы Фабрычнай. Потым Ганчар яшчэ патлефанаваў сваёй жонцы Зінаідзе, што хутка вернецца, але дадому ён так і не даехаў. Недадёка ад лазні было знайдзена шкло ад машыны Красоўскага, а таксама плямы крэвы.

Дзмітры Завадскі

Нарадзіўся 28 жніўня 1972 у Мінску. Журналіст. У 1994—1997 гадах з'яўляўся асабістым тэлеапаратарам Аляксандра Лукашэнкі. Потым працаў на расійскім тэлеканале ОРТ, у тым ліку ў Чачні. Дзмітры знік 7 ліпеня 2000, калі накіроўваўся ў аэропорт, каб супрацоўніцтва зівалі ў аэропорце, але самога журналіста больш нікто не бачыў.

У 2002 Мінскі абласны суд у справе знікнення Завадскага прыгаварыў да пажыццёвых зняволенняў былых супрацоўнікаў спецыяльнага атраду міліцыі «Алмаз» — Валерія Ігнатовіча і Максіма Маліка. Аляксей Гуз атрымаў 25 гадоў турмы, а Сяргей Савушкін — 12. Суд праходзіў пры зачыненых дзвірках. Па версіі прокуратуры, у Ігнатовіча быў матыў для здзіснення злачынства — помста. У адным з інтарв'ю «БДГ» Дзмітры Завадскі апавёў, што чуў ад калегі ў Чачні гісторыю пра арышт беларуса, які прыйшоў з спецыдэртохутоўкі ў мінскім «Алмазе», але нікіх прозвішчаў там названыя не было.

Наколькі вядома, на судзе нікто з аўбінаваных вінаватым сябе не прызнаў. Ужо па сканчэнні працэсу Павел Шарамет заявіў, што «група Ігнатовіча» магла быць выканануць забойства, але заказчыкамі былі зусім іншыя людзі. У прыватнасці, Шарамет згадваў прозвішча Віктара Шэймана ў сувязі з гэтай справай.

Анатоль Красоўскі

нарадзіўся 17 мая 1952 у Крупах. Скончыў фізфак БДУ. Доўгі час працаў педагогам. Быў распрацоўшчыкам школьнага курсу «Этыка і пісіхалогія сямейнага жыцця». Ад 1990-х заняўся прадпрымальніцкай дзеяйнасцю, заснаваў фірму «Красіко». Даламагаў грашымі апазыцыі. Красоўскі быў арыштаваны спецслужбамі ў жніўні 1999 году і зменшаны ў СІЗА, дзе яму фактычна было прад'ясленае аўбінаванчанне ў падрыўную дзеяйнасць. Потым высветлілася, што Красоўскага аўбінаванчаваюць у тым, што своеасобна не вярнуў крэдыт, узяты ў банку «Пушук». Праз тыдзень, калі аўбінаванчанне развалілася, бізнесмена вызвалілі.

з дакладам генерала Лапаціка. Асцерагаючыся расправы, Алкаеў выехаў з сям'ёю ў эміграцыю ў Нямеччыну, дзе напісаў кнігу «Расстрэльная каманда».

Нямеччына прытуліла і сем'і Захаранкі і Карпенкі. Жонка Красоўскага знайшла прытулак у ЗША. Свякі Ганчара і Завадскага засталіся жыць у Мінску.

Алкаеў сцвярдждае, што існуе асобы, відэзапіс расстрэлаў зніклых.

Відэазапіс

Пра відэазапіс з жудаснымі падрабязнікамі расказываюць шэптам і некаторыя дзеячы мастацтва, блізкія да лукашэнкаўцаў. Быцдамы бы паказвалі ім той запіс у 1999 годзе кіраўнікі сілавікоў, якія каардынавалі расследаванне. Выходзіць, гэтыя асобы баяліся засталаца адзінмі носьбітамі смяротнае інфармацыі?

Даклад Хрыстаса Пургурыйдэса

Комплексным расследаваннем знікненняў Захаранкі, Ганчара, Красоўскага і Завадскага займаўся спецдакладчык Парламентскай асамблеі Рады Еўропы кіпрскі дэпутат Хрыстас

Пургурыйдэс. Ён некалькі разоў наведаў Беларусь, дзе меў спаткінні, як з прадстаўнікамі ўлады, што фігуруюць у гэтай справе, так і з сялякамі зніклых.

Вынікам працы Пургурыйдэса стала тое, што Віктару Шэйману, Юрію Сівакову, Уладзіміру Навумаву і Дзмітрыю Паўлічэнку і сёня забаронены ўезд у краіны Еўрасаюзу, нават пасля знятцы візовых санкцый у дачыненні да беларускіх чыноўнікаў.

У 1999 годзе з патрабаваннем справядлівага расследавання тых злачынстваў на вуліцы Мінску выходзілі тысячы людзей. Тэмпа чырвонай ніткай прыplashаў працэс выбарчую кампанію 2001 году. А потым грамадскі інтарэс стаў пачынуць эгасць. Праўда, і цяпер 16-га дня кожнага месяца людзі выходзяць на плошчы з партрэтамі зніклых. Гэтак і 7 мая, у дзень пачатку Пражскага саміту, неабыякавая зноў збяруцца на Каstryчніцкай плошчы, каб яшчэ раз нагадаць свету пра зніклых людзей.

Сабраныя звесткі пакідаюць узўненасць, што следства ў справах некалі абавязкована будзе скончанае.

Зміцер Панкавец

З пратаколу допыту сведкі Алега Леанідавіча

Следы, намеснік начальніка аддзела Пракуратуры РБ, дадзеныя Казакоў Я. Г.

(...) Недзе ў сэрадзіне кастрычніка 1999 году Кадушкін С.А. у май камбінёце пазнамёну мене з камандзірам СОБРа Паўлючэнкам Дзмітрыем і сказаў, што міністр унутраных спраў Сівакоў Ю.Л. патрабуе ўделу ці прысутствіе гэтага чалавека пры правядзенні выканацьне смяротных прысудаў. Пры гэтым Кадушкін сказаў, што як ініціятаўкамі міністра не рабіць гэтага миністра катэгорычна настойваў на сваім. Падчарківаючы ўказанію миністра, передадзіў працэс Кадушкінам 22.10.1999 г., у дзень, прызначаны для прывядзення ў выкананне смяротнага выраску, для, дакладней, у адносінах піцы асуджаных, мной бы пастаўлены ўладомацца Гаўячэнкам. Гэтакім чынам як і ў камбінёце пазнамёну мене, якія не маюць адносінай да члену спецыяльнай групы. У першы раз пісымовым выгледам Дзік паказаў мене асабістага палкоўніка міліцыі Даікам В.М. па пісымовым указанію намесніка миністра Чавінкі А.А. быццам бы для правядзення вучебна-траніроўчай стрэльбай. Гэтак ізъясняючыся з ахукаеміца ў сейфе начальніка установы СІЗА №1 і ў дзень прысуду выдаеца выканануцься негаспадраў з паказаніем. З паказаніем дзе прыводзяцца ў выкананне выраску, разам з выканануцьмі. З гуманістычнага пункту гледжання, расстрэл здзілічненіца стрэлам у патылицу з пистолетам з глыбінай. Паўлючэнка пашкодзіў выканануцьмі, чаму я не стравілі ў сэрца. На ягоную думку, гэта афектуе менш крэвы. Са словамі выканануцьмі, чалавек дасведчанага, такую заму мог зрабіць чалавек, які выкарыстоўваў вышэйсказаное на практицы. (...). Пісталет для прывядзення ў выкананне смяротнага выраску захоўваецца з ахукаеміца ў сейфе начальніка установы СІЗА №1 і дадзеныя ўзятыя паказаныя ў выданыя ўказанію міністра Сівакоў Ю.Л. пры наступных абставінах асабам, якія не маюць адносінай да члену спецыяльнай групы. У першы раз 30 красавіка пісталет быў атрыманы палкоўнікам міліцыі Даіком В.М. па пісымовым указанію намесніка миністра Чавінкі А.А. быццам бы для правядзення вучебна-траніроўчай стрэльбай. Гэтак ізъясняючыся з ахукаеміца ў сейфе начальніка установы СІЗА №1 і дадзеныя ўзятыя паказаныя ў выданыя ўказанію міністра Сівакоў Ю.Л. Мен павінен быў вернуць 14 мая 1999 г. Адзюнітамі міністра Сівакоў Ю.Л. паказаў мене, што не пакінуў. Пісталет вернуты 14 мая 1999 г. Наступны раз пісталет быў атрыманы 16.09.1999 г. адзюнітамі міністра Сівакоў Ю.Л. Мен павінен быў вернуць 18.09.1999 г. Адпаведныя запісы аб выдачы зборы ёсць у кнізе. (...)

Цяпер той інцыдэнт мала хто загдва. Незадоўга да знікнення Юрыя Захаранкі ў цэнтры Мінску адбылося затрымание яго і Генадзя Карпенкі. Гэтаму была прысвеченая экстрэнная прэс-канферэнцыя ў кватэры на першым паверсе аднаго са старых дамоў на праспекце Незалежнасці (тады Скарны). Тады там быў карпункт адной з расійскіх гэлекампаній. Сведкі распавялі пра тое, як у іх на вачах, праста ў дверы, апальным палітыкам перакрый шлях специназаўцы і асобы ў чырвінным. Прычым, сядро іх было і нядзёнія падначаленая экс-міністру. Некаторыя сарамліўка ўсіхіліся. Затрыманыя не былі тлумачэнні пасадзілі ў машыну і некуды павезлі. Праз некаторы час іх выпусцілі.

Паміятаю стан узбуджэння, у якім перабівалі тады многія журналісты, у тым ліку і я. Падобныя бандыўскія дзеянні тады янич не былі звычайнымі для прэсы. Хадзілі дайчыны чуткі пра камандзіра роты СОБР (спецназделу хуткага реагавання) Янка Паўлічэнку, які ездзіць па горадзе ў некуды ворагаў ражкому на чырвоным БМВ.

Ад гэтага патыхала таннай сенсацыяй, пошласцю, але, здавалася, нікі не смерцю. За два з палавай гады да газдана здарэння з Захаранкам, стралілі ў службовую машыну Карпенкі. Пазней была начальная пагоня па горадзе за Віктарам Ганчаром — таксама са стралінай, у выніку якой паранілі яго памочніцу. На той момант Ганчар працаваў у Эканамічным судзе СНД у Мінску.

Усё разам нагадвало фрагменты неўкага гангстэрскага серыялу. Але не ўспрымалася ўсур'ё да канца. Пасля мая 1999-га ўсё змянілася. Праўда, таксама не адразу. Думалася, можа, да знікнення экс-міністра

ўнутраных справаў мелі дачиненне нейкія крыміналнікі? Не верылася, што крыміналнікі могучы быць ва ўладзе...

Стылістычныя разыходжанні

З Віктарам Ганчаром мне пашчасціла некалькі разоў убачыцца пры жыцці, браць у яго інтэрв'ю. Юрыя Захаранку бачыў толькі на прэс-канферэнцыях. Яны былі, зразумела, зусім рознымі людзьмі, з розным досведам у жыцці і ў палітыцы. Але было і нешта супольнае.

Найперш — прыгажосць. Зразумела, маю на ўвaze не гламуруную прыгажосць у стылі модных выданняў ці тэлээстэтыкі «першых каналаў». Хоць чарнавусага генерала міліцыі Захаранку ў белым кіцелі лёгка сабе ўбіць на вокладцы часопісу. І Віктар Ганчар быў наўзвычай тэлегенічны. Абвода заўсёды падзиягнутыя, бездакорна акуратныя, энергічны.

Ды кожны з тых, каго мы завез невыразным словам «зніклыя», быў абаильным і прыгожым: Анатолій Красоўскі і Зміцер Завадскі таксама, безумоўна. Паглядзіце на іх фатаграфіі. Паглядзіце на твары жонак і дзяцей гэтых людзей. А цяпер парайшайце іх з фатаграфіямі Навумава, Паўлічэнкі, Сівакова, Шэймана... Альбо з партрэтамі «членай палітбюро», вынесенымі нядэўна на першую паласу «Нашай Нівы».

Некаму можа падацца суб'ектыўным, нават

недарчным такі «фізіягнамічны» падыход, развагі пра эстэтыку. Суб'ектыўнасці не хаваю. Але, на мой поглід, мараль і эстэтычныя густы часам намёртва звязаныя паміж сабой. Квазімода не любіць прыгожых людзей, краснолодкі не выносяцца волатаў. Паставіць гіпсакарданную дэкарацыю на месцы зруйнаванага помніку

гісторыі, спілаваць стогадовыя дубы, вылягніца матам, ударыць кулаком у твар жанчыну — вось іх эстэтычнае крэда. Некалі расійскі літаратур-дэзілэнт Андрэй Сіняўскі (за творы, апублікаваныя за мяжой, ён атрымаў разам з Юлем Даніэлем 7 гадоў лагераў) казаў, што ў яго «з савецкай уладай стылістычныя разыходжанні». І ў гэтым не было ні позы, ні крываудушніці. Но эстэтычныя каштоўнасці, стыль творчасці маюць куды большу группоўнае значэнне, чым палітычныя прынцыпіі. Фактычна, у стылі жыцця праяўляеца ётыка.

Мемарандум Пургурыйдэса

У сувязі з запрашэннем Беларусь даўгачыца да праграмы ЕС «Усходніе партнёрства» галоўным чынам абліярдзіўшы, пі паедзе

Аляксандр Лукашэнка ў Прагу 7 мая. І родка глядзяўца імёны зніклых. Нават аўтары адкрылага ліста Еўрасаюзу Івонка Сурвіла, Зіон Пазняк, Станіслаў Шушкевіч і Аляксандр Казулін хоць і пашучі пра маральныя прынцыпіі, але пра зніклых наўпраст не гаворыць. (Што не дзіўна, калі ўспомніць, што адзін з аўтараў казаў некалі, што не верыць у знікненне Віктора Ганчара.)

Між тым, сапраўды ёсьць не толькі маральныя, але і некаторыя фармальныя-юрыйдичныя падставы еўрапейцам пра нешта нагадаць. У свой час у Парламенцкай асамблеі Рады Еўропы была створана камісія, якую ўзначаліў Хрыстас Пургурыйдэс. Мемарандум Пургурыйдэса «Зніклыя людзі ў Беларусі» 2004 году грунтуючы ў асноўным на вядомых паказаннях начальнікі мінскага следчыся изалітара Алікаева і пісьме генерала міліцыі Лапаціка. Адна з ракамендаций таго мемарандуму — «заклікаць дэзірэвы Рады Еўропы і ў цэлым міжнародную супольнасць рабіц максімум палітычнага ціску на ціпрашэнне краінніцтва Беларусі, у тым ліку праз санкцыі, да таго часу, пакуль не будзе праведзенасць расследаванне, якое заслугоўвае даверу, адносна магчымай датычнасці высокапастаўленых чыноўнікаў да знікненняў альбо іх схавання».

Такое расследаванне не праведзенасць. Праўда, некаторыя высокапастаўленыя чыноўнікі,

згаданыя ў тым дакладзе, працуяць на новых пасадах, альбо адпраўленыя на пенсію.

Пад трыбунал нікто не ідзе

Мы часта заклікаем еўрапейцаў навесці ў нас парадак з правамі чалавека, альбо змініць Еўрасаюзу, у складзе надзеі на Гаагскі трыбунал. А што ж мы самі?

За мінулы дзесяць гадоў мы бачылі «ланцугі неабыяковых людзей», пікеты ў памяць зніклых і ў падтрымку іх сваякоў. Беларускія апазыцыянеры шмат разоў узімалі гэту тэму на сустрачках з заходнімі палітыкамі. Але ж ці былі ў Беларусі спрабы стварыць, напрыклад, незалежны грамадскі трыбунал, суд або камісію? Хоць многія депутаты ВС 13-га склікання ад апазыцыі, быўшыя калегі і паплечнікі Ганчара, дагэтуль актыўна займаюцца палітыкай. А незалежным расследаваннем у гэтай справе прызначаюць заміцаць толькі Алег Волчак і яшчэ некалькі энтузіясту.

Праблема палягае ў тым, што пераважная частка беларускага грамадства нічога не ведае і не жадае ведаць пра лёс зніклых. Грамадства, пазбаўленасць маральных прынцыпаў, усё ж такі плюнія прынцыпаў мае. Іх усяго чатыры: ніколі ні ў што не ўмешвацца, не выказваць салідарнасці, не спачуваць, нічога не ведаць.

Грамадства, вядома, складаецца не толькі з тых людзей, інакш не было бы і гісторыі. Калі-небудзь партрэты Ганчара, Завадскага, Захаранкі, Красоўскага як герояў свайго часу абавязковы будуть друкавацца на старонках падручнікаў і хростаматыяў. Побач з партрэтамі іх катоў. Каб памяталі.

Цытаты!

Айцец Аляксандр Надсан:
Папа, як і Хрыстос, павінен
клікаць грэшнікаў

Апостальскі візітатар для беларускіх католікоў у замежжы так ацініў сустречу Аляксандру Лукашэнкі з Бенедыктом XVI: «Хрыстос казаў: я прыйшоў не да праведнікаў, але да пакліканьня грэшнікаў. І Папа, як галава Царквы

Хрыстовай, далей ідзе тым жа шляхам. Ен усіх прымае, каб хоць трошкі пасеяць зерне добра дзеля набліжэння да Бога, да Хрыста. І ён дасць гэта зерне свой плод — ми не ведаєм».

Сяргей Мартынаў:
Палітвізняў німа,
толькі крыміналнікі

Выступаючы ў Рызе, міністр замежных справаў Беларусі адзначыў, што ў ягонай краіне «не арыштоўваюць за палітычныя перакананні». «У Беларусі німа палітвізняў, а ёсьць апазыцыйніцы, якія апнуліся за кратамі выключна ў выніку крыміналных злачынстваў», — сказаў ён.

Пасол Нідэрланды:
Мы не за ізалацію Беларусі,
але падыходзім строга

Напярэдадні саміту «Усходнія партнёрства» на пытанні «НН» адказаў пасол Нідэрланды ў Полыцы і па сумяшчальніцтве ў Беларусі Марнікс Кроп.

«Нідэрланды хочуць інтэнсіўна супрацоўніцтва з Беларусью, — адзначыў ён. — Але мы падыходзім строга, калі справа датычыцца захавання єўрапейскіх прынцыпаў дэмократіі і правоў чалавека. Калі Беларусь прыме гэтыя прынцыпіі, — тады ваша краіна можа

эзкузальных зносінай з мужчынамі. Так яны выказваюць пратест супраць жорсткага бацькіўства за ўладу ў краіне, у выніку якой гінуць людзі.

«Мы пастанавілі, што нашым адказам будзе адлучэнне іх ад любошчай, — зазначыла Рукія Субоў, кіраўнічка жаночай суполкі «Арганізацыя для развіція жанчынай». — У сэксу німа партнайнай прыналежнасці». Да пратэсту далаўчылася нават жонка прэм'ера Кеніі (на фота ўнізе).

Сяргей Мартынаў.

Аляксандар Фядута піша пра дзяржсакратара Рады бяспекі **Юрыя Жадобіна** — у цыкле «Палітбюро-2009».

— Куды павяртаць?
Таксіст вёз мяне дахаты. Я спазніўся.

— Павярніце лепши вось тут, калі Педагагічнага ўніверсітэту. Да... — я задумаўся, бо не ведаў, ці зразумее мінскі кіруўца, мала абазнаны ў асаўлівасці палітычнага жыцця, калі я назаву будынак Службы бяспекі празідэнта.

— ... да «дому Жадобіна»? — удакладніў ён.

Два танкісты

Юры Жадобін — прафесійны вайсковец, выпускнік Казанскай вышэйшай танковай вучэльні. Прайшоў усі прыступкі да камандзіра палка. У 1990 г. асёу на іхтай стацічнай пасадзе ў сістэме Грамадзянскай абароны Беларусі. Там, дзе менавіта ў гэтых час слухаў яшчэ адзін прафесійны ваяк — Юры Сівакоў. Той самы.

Розніца ва ўзросце паміж генераламі — восем гадоў (Жадобін нарадзіўся ў Днепрапрыятроўску ў 1954 г., Сівакоў — на Сахаліне ў 1946 г.). Істотная розніца. Вайскоўцы з старэйшымі па званні рэдка сыходзіцца на кароткай назе. Але вось старэйшыя часам «цигнучы» малодых.

Тут сімпатыя была б цалкам апраўданая. Абвода — танкісты. У нас ніяма дадзеных, што старэйшы спрыяў малодзіму, аднак ёсьць колькі супадзенню ў датах. Так, у 1999 г. Сівакоў сыходзіцца з пасады намесніка міністра — камандуючага ўнутранымі войскамі і становіцца міністрам унутраных спраў. А яго на пасадзе ў Мінабароніі мяняе Юры Жадобін. У 2003 годзе Сівакоў у трэці раз вяртаецца па ўладу ў якасці міністра спорту і турызму. І ў тым жа 2003 г. Жадобін прызначаюцца начальнікам Службы бяспекі прэзідэнта.

Целаахоўнік

Не чэкіст, не міліцыянэр. Вайсковец. Паколькі ўсе струк-

Генерал мірнага часу

туры «палітычнага вышуку» мірна блукалі з ведамства ў ведамства разам з непатапільнымі да часу Віктарам Шайманам, першвартыца ў беларускую версію Каржакова Жадобін праста не меў шанцы. Ён і засядрдзіўся на забеспеччэнні фізічнай бяспекі вышэйших асобаў беларускай дзяржавы і члену смі'я прэзідэнта.

Але вайсковая дысыпліна, якой ён змусіў трываша злётку падзубых пра яе «ахоўніка цела», менавіта і спарадзіла гэту самую назуву «офіса». Службы бяспекі прэзідэнта — «дом Жадобіна» — па аналогі з «домам Паўлава» ў Сталінградзе.

Менавіта тады ён і пазнаёміўся з Віктарам Аляксандравічам Лукашэнкам, якога ў 2005 годзе

призначылі памочнікам кіраўніка дзяржавы па пытаннях нацыянальнай бяспекі.

Прызначыць на любую клочачную пасаду ў нашай краіне і пінгвіна можна. Але пінгвіна працаўца не прымусішь. А Віктару трэба было наўчыцца працаўца хутка і эфектыўна, бо галоўным крытыкам яго, паводле свайго статусу, зрабіўся яго папярэднік на гэтай пасадзе — «Віце-вялікі», сам Шайман. І калі чыноўніцкай мудрасці яго мог наўчыць Уладзімір Макей, дык мастваўца контролю за сілавікамі выкладаў менавіта Жадобін. Балазе, той і армейскія пытанні, і пытанні МУС зведаў на ўласнай скуры, а дэйнасць КДБ да часу была выведзеная за межы кампетэнцыі «Віце малога». Яго варта было мець на ўзвеze, але кадры расцяўляцца да часу «малому» не дазвалялі. Трэніраваліся, як гаварылася ў вядомым савецкім фільме, на кошках.

Прыклад для наследавання

Хоцькі-няхоцкі Жадобін пачаў гуляць у той камандзе, цэнтрам прыцягнення ў якой стаў Віктар Лукашэнка. І гэта быў неацэнны набытак каманды «ваўчаніцтва».

Вымушаныя супрацьстаяць Шайману ў апаратнай барацьбе (нічога асаўстага, праста кожны даводзіць уласную эфектыўнасць: сакратар Рады бяспекі і памочнік па нацыянальнай бяспекі, а значыць, і іх апараты, і «групы падтрымкі», «ваўчаніцтва» мелі патрэбу ў чалавеку, які выклікаў бы давер у Лукашэнкі-старшага і ў чалавечым, і ў прафесійным плане. Бравы генерал Жадобін не інтрыгаваў, а служыў, не рас-

Юры Жадобін

нар. у 1954 у Днепрапрыятроўску. Ва ўзброеных сілах — з 1972. У 1976 скончыў Казанскую вышэйшую танковую камандную вучэльню, у 1985 — камандны факультэт Вайсковай акадэміі бранятанковых войск у Маскве. Генерал-маёр. Ад 1976 да 1990 прыйшоў усе пасады ад камандзіра ўзводу да камандзіра палка. У 1990—1999 служыў на камандных пасадах у сістэме Грамадзянскай абароны Беларусі, унутраных войсках МУС. Ад 1999 займаў пасаду намесніка міністра ўнутраных спраў — камандуючага ўнутранымі войскамі. У 2003 стаў кіраўніком Службы бяспекі прэзідэнта. У ліпені 2007 прызначаны старшинем КДБ. З ліпеня 2008 — дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Беларусі.

Юры Жадобін — прафесійны танкіст.

Цяпер у беларускім войску такога абутку не носяць.

стаўляў «сваіх людзей», а выконваў загад. І Лукашэнка-бацька, стомлены ад вечнай незаменнасці Шэймана, разглядаў начальніка сваёй Службы быспекі як чалавека, на якога можна спадзівачца — у выпадку чаго.

А для Віктара Лукашэнкі Жадобін стаў мадаллю паводзінай. Такі вось прости, спакойны, віслы — гэтаму не наватышыся, затое можна павучыцца шмат чаму іншаму. Вайсковому. Не апранеш жа маршальскі мууніцір, калі нават не генерал. А Жадобін — сапраўдны генерал-маёр (не Шэйман, якога праста называлі за вочы «Юрыем Гагарыным беларускага войска»). Тата быў прэзідэнтам — так што «бацькам» для Віктара мог стаць менавіта Жадобін. Малодшыя цігунцы да старых, гэта натуральна.

Не ведаю, ці многаму паспей навучыца Віктар Лукашэнка ў Юрыя Жадобіна. Але ў той момант, калі шэйманаўская креатура — Сцяпан Сухарэнка — канчатковая скампраметаваў сябе на пасадзе старшыні КДБ у вачах прэзідэнта, Жадобін, які ніводна дні не служыў да гэтага ў «канторы», раптоўна яе ўзначаліў.

«Чысцільшчык» аўгустовых стайніяў

Сухарэнка пакінуў па сабе вяселую «спадчыну» ў выглядзе анекдотаў аб збіці стаўшымі Камітэту дзяржкантролю пераапранутым «чакістамі», ад ходлым пашку ў видры апазіціі і некалькіх незакрытых крымінальных справаў супраць высокіх чыноў КДБ. Самі чакісты перыядично арганізоўвалі «выкіды» скандалынай інфармацыі пра сваё ведамства праз зарыгістраваны ў расійскім сектары інтэрнэту «беларускія» сайты. І Жадобіна накіравалі на месца «генерала. Сцёны» наводзіць парадак. Ён узяўся за гэтую

справу з усёй саладзкай гарачнасцю і, кажуць, ледзьве не з матам.

КДБ Беларусі — гэта пры Лукашэнку такое гіблас месца, куды кожнага наступнага старшыні прызначаюць, каб навеў парадак пасля папярэдняга. Пра Жадобіна напішына вядома, што за кароткі час знаходжання на гэтай адказнай пасадзе ніякіх скандалаў не адбылося. И не-калькі кримінальных справаў, пачатых да яго прыходу супраць быльых паплечнікаў генерала Сухарэнкі, дайшлі да лагічнага канца. У tym ліку — па тых фігурантах, якіх падчас выбараў 2006 году неабязціла пасціўлі на Казуліна.

Нічога не зробіш. Служба. Як скажаў бы, верагодна, сам Жадобін — «нічога асабістага». Не падстайшчеся. Не парушайце. Можа, пакінем у спакоі.

Даслужыўся

Астатніе было справай выпадку — ці справай тэхнікі. Выбух, які адбыўся ў ліпені 2008 г., у непасрэднай блізкасці ад трывуны, на якой звычайна стаяла першая асоба беларускай дзяржавы, канечне, нічым не мог пашкодзіць гэтай першай асобе. Але першая асоба хутка прыбыла на месца здарэння і гэтак жа хутка прызначыла іншых асобаў адказнымі за ёсё, што адбылося. Па чыстай, верагодна, выпадковасці адказнімі сталі кіраўнік Адміністрацыі Генадзь Невыглас і сакратар Рады быспекі Віктар Шэйман, у чые не-пасрэдныя абавязкі прадухіленне падобных выбухуў чамусці не ўваходзілі. Аналеў — да часу — міністр унутраных справаў Уладзімір Навумав, які пафіяціцца расследаваць справу, аднак не вынес яе цяжару і сышоў на заслужаны адпачынак.

Таксама аналеў і нават атрымаў падвышэнне стаўшымі КДБ Юрыя Жадобін. А то, што злыя языki пагаворвалі, што

яго, маўляў, ведамства ёсё гэта і арганізавала, дык на тое і злыя языкі. Я дых перакананы, што «наш» Камітэт не меў да зদрэння ніякага дачынення. Пра органы быспекі іншых брацкіх і нават у нечым саюзных краінаў нічога сказаць не могу.

Адзінае, што сказаць можна піз'ёна, — з сыходам Шэймана ўтварылася вакансія, якую трэба было запоўніць. І вось ужо генерал-маёр Юрыя Жадобін стаў дзяржсакратаром Рады быспекі. Радзіма загадала. Прозвішча Радзімы называць не будзем.

Так «ваўчаняты» атрымалі кантроль над асноўнымі прэзідэнцісцімі і сілавымі ведамствамі, улічваючы паталагічны нейтралітэт Леаніда Мальцева і гатоўнасць да хаўрусу з імі тагачаснага галоўнага «мінта» Навумава.

Нічога страшнага

Так Аляксандр Лукашэнка ў другі раз у жыцці — пасля панаўнання дуэта «Шэйман — Сухарэнка» — апынуўся ў сітуацыі, калі ўсе інфармацыйныя ільні замыкаюцца на адну группу, якая фактычна ператварылася ў рэгентскую раду пры кіраўніку. Аднак на гэтых раз дарэzonенне вельмі істотнае.

Аніводны з членаў групы нічым не паспей скампраметаваць сябе ні ў вачах беларускай грамадскасці, ні ў вачах Захаду. Яны не нисуць адказнасці ні за злікненне палітычных апантантаў, ні за іх арышты і збіціе дубінкамі. Ну не звязаеца ёсё гэта з Жадобіным. Адзіным ляпісусам было ягонае выказванне пра «1767 дэструктыўных элементаў». Іздо збліжэння з Еўропай сібры новай групы агульнай паслехова (у tym ліку і асабістка Жадобін, на што звярнуў лічбу ўсё). І ёсё гэта значыць, што Еўропа з імі — з Макеем, з Пяткевіч, з Жадобіным — размаўляць будзе. А

Жадобін трапляў на адны здымкі з Паўлічэнкам, але не больш за тое.

значыць, і з Аляксандрам Лукашэнкам — будзе.

І другое. Пранікненнем у найвышэйшыя сферы ўлады яны авабязаныя асабістага прэзідэнту. А таму будуць служыць добрасумленія. Але ні ён не з'яўляецца іх закладнікам, ні яны — ягоны. Не звязаюць іх супольныя, реальнаяя ці ўсяконая, злачынствы. Гэта не банды, не клан. Звязчайная палітычная групоўка, якія існуюць ў кожнай краіне. І развітвацца адзін — як калі-небудзь і з уладай — гэтыя людзі будуць без істэрэк і выкryвальніцкіх інтарэсіў.

Менавіта таму Лукашэнка ўпершыню адчувае сябе спакойнікам. Калі б яшчэ не эканамічныя праблемы, можна было бы і наогул не хадзіць на працу. Механізм дзяржавынага кіравання функцыянуе, вінікі круцица, рычагі рухаюцца, а ўласнага твару, які б кампраметаваў сваёй блізкасцю першы твар улады, ужо німа ні ў като.

Жадобін тут — абласлютны па-

казнік эвалюцыі рэжыму. Яго нібы спецыяльна паставілі на гэту месца, каб аналітыкі задалі сабе пытанне: а гэта, наогул, хто? Пра Сівакова вядома было ёсё: і як на паседжанні вышэйшых органаў з'яўляўся ў крапавым барэце, і як іспытаў асабісту прымаў, і што ў віцэ-прем'еры цягніцца. А Жадобін? Што мы, наогул, ведаем пра Жадобіна?

Генерал

Мне распавядалі чалавек, які сустракаўся з Жадобіным у афіцыйнай абстаноўцы. Яго прынёс дзяржаўныя чыноўнікі высоцага ўзроўню, дастаткова разумны, каб разумець, што дзяржава — гэта не ён асабіст. Трымаўся спакойна, прыязна. Выслушай. Паабяціцца прыніца рашэнне. Ніякай шматзначнасці, пікіх насыщенных бровай. Нават пасміхаўся. І з задавальнем адреагаваў на зверот «таварыш генерал». А што? Даслужыўся ж. Кепскі той жаўнер, які не хадеў стаць генералам. Жадобін вось стаў. Можа ганарыцца.

Наша сістэма закрытая настолькі, што сваіх закрытасцю здолна сплохаша любога слабанервовага. Танкіст у генеральскіх пагонах, уся біяграфія якога зводзіцца да паслужнога генерал-маёрскага спісу, — ды пра гэткае пасля Шэймана толькі марыць можна было!

На ўсіх фатаграфіях, дзе мне даводзілася бачыць Жадобіна, у яго альбо адпаведны выпадку сур'ёзны выраз твару (на службе, значыць), альбо ўсмешка. Часамі нават смеяцца. Уявіце сабе, каб рагатай Шэйман ці Лаштыпадаў нават. Немагчыма.

Я не кажу пра то, што чалавек, які смеяцца, абавязковы добры палітык. Але спісь ён дакладна спакойнік.

Аляксандар Фядута,
спецыяльна для «НН»

Генерал сядрод цывільных. Злева — старшыня Падліковай палаты Раці Сяргей Сяпашын, справа ад Жадобіна — тагачасны старшыня Камітэту дзяржкантролю Анатоль Тозік.

Раней у цыклі «Палітбюро-2009»:

«Уладзімір Макей. Другі твар» № 14

«Наталля Пяткевіч. Русалка на аблоках» № 16

Наступная публікацыя цыклу будзе прысвечаная памочніку прэзідэнта па пытаннях эканомікі Сяргею Ткачову.

Этае палатно, напісанае алеем, памерам 170x260 см на аўкцыёне DA Rempey у Варшаве прадалі за 150 000 золотых (на той момант 47 тыс. далляраў). Карціна паходзіць з «шведскай серыі» мастака, якая паўстала ў прыморскім мястэчку Варнэнас пад уражаннем камянястага марскага ўзбярэжжа. Тарасевіч быў запрошаны туды на пленэр на лета 1985 году. Твор пазыў час, ад пачатку 1990-х, належыў лідэру групы Roxette Пэры Гесле.

часцей і спыняеца. І так адбываеца не таму, што ў нас няма вартых», — кажа яна.

«Арт-рынак існуваў задаўшы, але не ў нас. Але зараз мы хаям б ведам гэтае слова, — адгукнала мастак Валянін Губараў. — У Еўропе існуе жорсткая сістэма: мастак-галерэя-кліент. У нас куплянне карцін — гэта рызыка і густаўшчына. Наш чалавек, які набывае карціну, часцей за ўсё разважае так: прыгожа, а таксама вельмі пасуе да шпалераў і гардзінаў», — кажа мастак.

Але не толькі ў малой колькасці галерэй палягае проблема беларускага арт-рынку, лічыць Валянін Губараў: «Німа крытыка і мастактва візіонеры — гэта рызыка і густаўшчына. Наш чалавек, які набывае карціну, часцей за ўсё разважае так: прыгожа, а таксама вельмі пасуе да шпалераў і гардзінаў», — кажа мастак.

У якасці прыкладу таго, што мастактва ў сennіні крызісны час — самы надзеіны аб'ект інвестыцый, Валянін Губараў прыгадаў нядыні выпадак з продажам карціны Маціса, якая належала вядомому французскому мадэльеру Іву Сен-Ларану: «Быў у яго шырокія дому на 1,5 мільён даляраў. А вісела ў гэтым доме карціна Маціса, пра якую ніхто не ведаў, і яна была пра-

дадзеная за 32 мільёны далляраў. З мастактвам законы часу дзейнічаюць у процілеглым кірунку — мастактва з часам толькі даражэе».

Карціны Валянініна Губараў, якія ўпершыню прадставілі на сваіх таргах самы вядомы Аўкцыённы дом «Christie's», атрымалі самую высокую аценку экспертаў. Пра свой аўкцыённыя вонкі Валянін распавідае так: «Гэта быў агульны практ аўстрыйцаў, у якіх былі гроши. Хтосьці ім сказаў, што на карцінах можна добра зарабіць. А ў Беларусі мастактва проста сядзяць на вуліцах і гатовыя прадавацца адносна танна. Абедзве мае працы, якія трапілі на аўкцыён, былі прададзены. Карціна «Аглядальны», якая аказаўлася самай дарагай на тых таргах, была нават зменшаная на вокладцы каталогу аўкцыёну».

Што да Лявона Тарасевіча — яго думкі наконт галерэй і арт-рынку досыць лаканічныя: «Мяне гэта не цікавіць, аўкцыённыя працы паза мной». І гэта нягледзячы на то, што, па звестках парталу «Inwestusje», у 2007—2008 гадах дзве яго працы былі прададзены на аўкцыёнах у Варшаве і Стокгольме за 47 і 44 тысячы далляраў.

Алена Скорабагатава

Цана мастацтву

Беларус з Падляшша Лёнік Тарасевіч увайшоў у дзесятку самых дарагіх мастакоў Польшчы 2008 году.

«Аматараў сучаснага мастактва не бракуе. Доказам гэтага з'яўляюцца сумы прода-

жаў на аўкцыёнах», — піша польскі партал «Inwestusje». Паводле звестак выдання, бе-

ларус Лявон Тарасевіч увайшоў у дзесятку мастакоў, чые працы былі нараджаныя прададзеныя з аўкцыёнаў у Польшчы і за мяжой. Што адбываеца на аналагічным рынку ў Беларусі?

Мастак Зоя Луцэвіч прызнае, што аўкцыёны рух у Беларусі амаль адсутнічае. «Прыязджаюць замежнія агенты, цікавіцца мастакамі і карцінамі, але на гэтым ўсё

Лёнік (Лявон) Тарасевіч

(нар. 1957, станиця Валілы, блізка Беластоку). Беларус з Падляшша. Актыўна ўдзельнічае ў нацыянальных арганізаціях беларусаў, адзін з арганізатораў фестывалю беларускага року «Басовічы». Жыве на роднай станиці Валілы, гадзе на сваёй сядзібе мноства экзатычных птушак. Выкладае ў Варшаўскай Акадэміі мастацтва. Выставы Тарасевіча адбываліся ў Варшаве, Нью-Ёрку, Мілане, іншых гарадах.

ДЫСКАГРАФІЯ

«Старая песенька» Напалеона Орды і, вядома як, «Зорка Венера».

Песняры

Спадчына,
West Records,
2008

Падкіслілі б трохі «Мой родны кут»
— зусім бы па-іншаму выглядала.

«Песняры» — як іншы ёсць. Шматталоссе, меладычнасць, распейнасць, пісанальнасць...

Цяперашні склад дзяржаваўнага анансамблю пе-
рэправіў і перазапісаў найлепшэе з створанага
для «Песняру» Гіарам Лучанком. У альбоме
гарманічна ўпісаліся і дзве новыя песні: «Ван-
дроўная пітанка» і «Смех дзівочы». «Смех»,
пісна, самая жывая песня гэтай складанасці, ад-
чуваеца ў ёй таі сама «песніроўская» энер-
гетыка часу «Пераплечакі». Іншыя нумары
平淡уюцца нейкім застыглым і безбліскімі.
Відань, ад бокі музыкаў папасаўшы класичны
матэрыял. Старыя хіты прычынали да такої
ступені, што іншыя наогул ніякіх эмоцый не
выспіваюць: бубны прыглушылі, загасілі гіта-
ру, прыбрали разкасы скрыпкі, не засталосі і
намёк на арт-рок. Ціперака «Песняры» дэ-
манструюць толькі вакальную моц яня, на-
ральна, ого-го), але не інструментальную і
тым больш не музычную прасунутасць. А во
пісіхадзу дадалі б у гэтыя песні-пастаменты,

ну гітарай там пабыньякалі б у «Вераніцы»,
далі б «кайзер чыфусу» ў «Дзяўчынчыцу» або
падкіслілі б трохі «Мой родны кут» — зусім
бы па-іншаму выглядала. І тады гэты дыск
можна было б назваць патрэбным і цікавым.

Dядя Ваня i One Hell Thing

The Best#1,
West
Records,
2008

«Мая Беларуша» (АНТ-версія)

Тое, што выконвае чарговы ўлюблёнец Пугачоў, можна называць няумелымі гламурнымі
блізозам з разкім пахам піцерскіх канакуркаў.
Ета калі хочацца співаць трэўзільныя слова
пад банальныя акорды, а душэўнасці і ўме-
ласці не стае.

Параўкі адजывату прафілоўца, як у ціхам-
ірнай баладцы Babylon-blous, калі хочацца
даць веры прынамсі вакальнай харызме, ці ў
«Она танцует стріпі», дзе намаиваеца стыль-
васць. Але канчатковыя дынамізмы паславі-
ць паставіць тракт «Мая Беларуша» і «Мая Бела-
рушка» (АНТ-версія) — крохляўская альтэрна-
тиўна «Я нарадзіўся тут». Пісна, невылечна
хвораму на прыяніціялізм івану Вабішчэ-
вічу ўсё жыццё накананіца сядзіц пягніком
«Піцер-Брэст» (як ён пра гэта пяе).

Shakespeare-MC

На уровень
выше, Гарыя-
медиа, 2009

І нават дасціпны бонус па-
беларуску «Газу няма» сітуацыі не
ратуе.

Калі так пойдзе і далей, 2009 год можна
будзе абеліспіць годам лёгкай і бяздумнай
танцавальнай музыкі. З элементамі ропу. На
пачатку анічога дзённага ў Шыцкіпра ніяма,
звычайнай панты нахабніка-дэбютанта.
Ціпа, з намі ўсе, руки давайце ў атмасферу.
Танчы, правінцыя, — новы герой ідзе (так пы-
сал высечвачца). Сямі харошы трак па
энергетыцы — другі, загалоўны. Далей,
Shakespeare-MC з кожнымі трэкамі падае на
узвесьнікі. Гэта ўжо даследна «болей не
роп». Не выйшла Сяргот (ні пароды на яго) з
наступнага трэку пра «VIP-персану сельса-
вету» — наўга ўжо тула глядзіцца. Апяванне
начнога клубнага жыцця, што праходзіць
чырвоно-піткаю, можа выклікаць ваніты ў
непадрыхтаванага слухача свайг меладычнай
і тэкставай аднастайнасцю. Самых цырпі-
лівых пры канцы чакае яшчэ чарговы тімн
Ропу. І нават дасціпны бонус па-беларуску
«Газу няма» сітуацыі не ратуе. Страл у ніку-
ды. Для тых, каму мала Чука з Гекам.

Сяргей Будкін

Абсяг матэрыялу — неверагодны.

West
Records,
2009

.....

Уся моц айчынай вакальнай музыкі ў гэтым дыску. Плюсць тэнэр Юры Гарадзенец, які два гады таму трапіў на піцерку найлепшых на 78-м міжнародным конкурсе імя каралевы Лізаветы, ды сапрана Алена Золова. Абсяг матэрыялу — неверагодны: ад каноніў з «Полацкага спытку» да твораў Лучанка. Чысцотка ліёцца голас спевакоў, музыка толькі дадае штырхі (акампанімент — адно фартапіна).

Пераварыньць за раз такую музычную агра-
мадзіну немагчыма. Дыск мае сэнс слухаць
парційнальна — па стадоўцах. Тэматычна
яго можна падзяліць на дзве часткі: пірчычная —
з серонадамі, канонамі, рамансамі ды
фантазіямі і духоўная — з пасламі і гала-
шэніямі. Творы, якія заслугіўцаў асобнай
увагі: Арыя Фаўста (у перакладзе Сёмухі),

Котра. Рака і пушча

Рай для байдарыстаў, ягаднае шаленства, былое Дайноўскага княства. Піша Сяргей Харэўскі.

Рака Котра пачынаецца ў Літве, тварае мяжу Гродзенскага і Шчучынскага раёнаў. А некалі па ёй праходзіў усходні рубеж Дайноўскага княства. Гэта рака, папулярная ў байдарыстаў, з глыбокімі вірамі, каменнімі перакатамі, невялічкімі вадаспадамі прыточкаў — адна з самых малаўнічых у Беларусі. Наібольшы лес Літвы, дзе пачынаецца даліна Котры, называецца Дайноўскай пушчай, а ў Беларусі — Катранской.

Малады заканік «Котра», аднак, ужо ўключаны ў Сусветны спіс каштоўных водна-балотных ландшафтў, разам з суседнім літоўскім запаведнікам «Чапляй».

Хто бачыць яе ўпершыню — дзвініца гэтай неўтایмаванай рапа, непрыступнымі берагамі і непралазнымі лісамі навою. Хто бываў тут не раз — ведаючы, што Котра насамрэч не ёйсцічная. То абвальца вясною стромы бераг разам з дрэвамі, то павылазіць з дна вялізарныя валуни.

З Новага Двара на Бершты

Дарога ў Катранчыцу з Астрыны ляжыць праз мястэчка Новы Двор.

Тут захаваўся адзін з найстарэйшых драўляных храмаў Гарадзенскіх — Касцёл Унебаўзяція Найсвяцейшай Панны Марыі, што быў пабудаваны яшчэ ў 1749-м. У ім зберагліся падвойнія старасвецкія аздобы ў стылі ракако. Гэты касцёл ніколі не зачыняўся. У мястэчку захаваліся старасвецкія будынкі, у тым ліку вялікая мураваная сінагога.

Верхавіны Котры знаходзяцца ў пагранічнай зоне, і для падарожжа трэба браць у памежным штабе адпаведны дазвол.

Ад Новага Двара можна пачаць па Бершты над возерам (гэтай вёсцы мае сядзібу палітык Аляксандар Мілікевіч) ці налева — да Першамайскага. Уласна пушча, дзе бэрэ пачатак Котра, пачынаецца акурат за Першамайскам, спрадвечнае называна якога — Сабакінцы. Тутэйшы элегантнікі касцёл Узвышэння Святога Крыжа пачалі будаваць яшчэ за першымі немцамі, у 1918-м, вежы прыбудавалі ў 1934 г., але да апошніх вайны будоўлю не скончылі. Па вайне з касцёлу зрабілі клуб. «Але людзі ў яго не хадзілі. І моладзі забараўлялі», — з гонарам кажуць тутэйшыя. Народ пушчанскі, наугул, гаранысты. «Мы тут беларускія лепей за каго дзяржом». Гэта ў Мінску

ніхто па-беларуску не гаворыць. А ў нас — усе! Але й таго, што палякі, не выракаемся».

Аснова гаспадарчага дзеяйніцтва тут для людзей — збор трапаваў, ягадаў і грыбоў, пчаларства, рыбацтва. Нехта ўпітай гоніць самагонку. Пушча.

Між дайнавой і крывічамі

За касцёлам стаіць і старая царква, грувасткай і натуранальнай ў зіхценні сваіх гранітных муроў. Тут, на славінскіх фарпостах перад дайнавой, усходніе хрысціянства мае дайнейшыя карані. Ціперація царкви ў Першамайскім-Сабакінцах была ўзвядзеная з тутэйшага сапраўднага граніту ў 1830 годзе, яшчэ за часы Уніі. Перад апошнімі вайной Сабакінцы палікі было пераўвалі ў Нарбутаву, у гонар героя паўстання Катлікоўскага. А па вайне Нарбутова было перайменавана ў Першамайск.

Подых пушчы адчуваеца на тут у назвах вёсак: Зубрава, Зубраўка, Рыскі, дзе і дасёння зберагліся аўгентычныя старадаўнія хаты. Далёк з лесу відаць Зубраўскую гару. Пад ёй лобраўпарадакавалі 6-кіламетровую «екалагічную слязіну», што пачынаецца за вёскай Рыскі і пягнецца да дзяржаўнай мяжы. Абапал — рашты першабытных селішч, дзёны, брунічнікі... У Катранской пушчы расце прынамсі 14 раслін, занесеных у Чырвоную книгу: пальчатакарэннія балтыйскі, зубінка клубніносная, купальник горны ды іншыя. Тутсама ніядайна знайшлі і рэдкасную мякантніцу аднаілісную. Усяго ж у закані-

ку расце 633 віды раслін! Рай для пытліўца, асабліва калі ўзімку з сабой у падарожжа вызначальнік флоры.

Тут друкавалі «Мужыцкую прауду»

Тут, у нетрах Катранская пушча, Валеры Урублескі ціснуў «Мужыцкую прауду», тут кіпелі да 1831 і 1863 гаду. Пра паўстанне Каліноўскага туўбліцы распявадаюць гэтак жывы, нібы то было на іхнія паміямі. Ад праваслаўнай вёсачкі Матылі праз речку з самавітай назваю Скарбянка можна дабрацца ў Дудкі. У тутэйшай школы, збудаванай яшчэ за польскім часам, чвэрць плошчы аддадзеная пад музей паўстання 1863 году... А за полем — ужо Літва.

Котра — унікальная, раздвоеная рака. Спачатку Котра і Вула фармуюць адну раку. Мініштэры мяжу Беларусі і Літвы, рака разбігаеца на дзве незалежныя рэчкі: Котру — прыток Нёмана, і Вулу — прыток Мерычанкі. Так склалася ў XIX стагоддзі, калі рэчышча Вулы змяніцца перасякло водападзел Котры. У выніку два рабнейшыя прытокі Котры цяпел належыць да Вулы. Праз тое панізіўся ўзроўень грунтавых водаў і амаль зінклі некалі тутэйшых вялікіх аэраў. Але найбольшае з іх, Бярштанскае, захавалася ва ўсім сваім харастве. Рэха беца ў берагах аточанага лясамі, як сінім ружанцам, зверса, нібы ў гарах. У самім мястэчку галоўнай цікавосткай ёсьць старасвецкая царква Параскевы Пятніцы, збудаваная ў 1816-м.

Катранская пушча

лес у Шчучынскім раёне, на левабярэжжы Котры. Плошча 12,4 тыс. га. Уздоўж ракі — верасовыя бары, што чаргуюцца з верхавымі сфагнавымі хвойнікамі. Сустракаюцца прыбалотныя чарнічныя ельнікі і бярэннікі. Ещэ ясніёвый лясы.

Котра

правы прыток Нёмана. Выток паміж вёскамі Парамелі і Казішкі. Даўжыня 140 км. Сярэднегадовы расход вады ў вусці 12,8 м³/с. Амаль на ўсім працягу цячэ праз лес. Рэчышча моцна пакручastaе, ніжэй вёскі Агароднікі Шчучынскага раёnu на працягу 3 км камяністы перакат. Берагі ў ніжнім цячэнні да 15 м уышы.

Бярштанскія возера злучанае двума пратокамі з рэчкай Котрай. Праз адну пратоку вада з ракі трапляе ў возера, а праз другую, калі выслеку Берастаўца, вяртается ў речку.

З Берштаўца варта заехаць у Азёры (сяdziда паэта Юрасі Пасопы), мястэчка на беразе прылогага возера Белае. Ціпер тут ёсьць добры аўкамарк з саўнамі, на месцы некалі слыннага дзіцячага лагеру «Брыгантіна». У мястэчку захаваўся выбітны мемарыял паўстанцам 1863 году. Стаяць таксама старая гранітная царква Святога Духа, а поруч — навіткі касцёл Хрыста Валадара, зграбнай архітэктуры, што імітуе тутэйшую бароку.

Радовішча цукру

У Галавачах давядзеніца пераехаць Котру яшчэ раз. Тут яна ўжо зусім шырокая.

Пасля ляжыць Скідаль, часам прысыпана цукровым пудраем. Тутэйшы цукровы завод з'яўляе некалькі кварталаў. Варта паказаць дзецям, з чаго слодкія чынніцы робяцца. З мільёна пыльных буракоў, складзеных у вялізарны горы!

Блізкасць Гродна зачыняе цягніцтва мястэчка. Між тым, Скідаль, альбо Скідзель, як яго называюць самі туўбыльцы, адзначыў ужо сваё паўтысячагоддзе. Мясцовы парк колішнія сядзібы Антановіч-Чацвярцінскіх быў закладзены яшчэ ў 1840-я гады. На жаль, да непазнавальнасці панівчылі дзесятак гадоў таму старадаўнюю тутэйшую царкву Міхала Арханёла. Яе бязлітанска абкладалі самай няякіснай сілікатнай цэглою. А калісці ж тут святаўшы наўцікай протаіерай а. Яўген Сянко, мастак-растаяратар, які панаўляў абразы на Галічыне ў 1930-я гады, а па вайне быў рукапаложаны ў святары ў Жыровічах і да пачатку 1952 года тут служыў. Нават сам адліваў званы!

Натуранальна, у Скідзеле варта наведацца і ў музей паэта Міхала Сасількі.

Са Скідзеля наўцікі спусціца на байды, уніз па рацэ — бурлівай, порсткай, чыстай, што набірае духу для апошняга рэхука, каб уварвацца ў Нёман. Калі ж вы не аматар экстрыму, то прыімаміс праехаць яе левабярэжжам. Берагі тут становіцца ўсё вышэйшымі і вышэйшымі.

У Агародніках Котра ўжо на гадаве рэкі Каўказу — настолькі страшна яна захлествае россыпі гранітных валуноў на доўгім перакаце. Доўгачаканы атракцыён для байдарыстаў! А праз кіламетр яна раптоўна ўлятае ў каламутны тун Нёман. У ім вада млявая і циплена, а ў ёй — халодная і бадзёра.

Пушча адпускае. Нёман запрашае ў падарожжа іншага кшталту.

Раней у рурыцы «Маршрут»:

«Край за небакраем, або Беларуская Пруся» (Сапоцкініна) № 12

«Мяжа Усходу і Захаду» (Жыткавіцкі і Лельчицкі раёны) № 13

«Балдук топ amore» (край Блакітных зээр) № 14

«Мазырскія барокі» № 15

«Край белай пушкі» (Асвейшчына) № 16.

Завуч Дудкоўскай базавай школы Таіса Бялячыц пільнуеца да музей героя паўстання 1863 году Людвіка Нарбута.

Другі Бабруйск

Тэль-Авів — 100 гадоў. Мала хто ведае, што грамадзянін БНР спрычыніўся да таго, што гэты горад зрабіўся курортам. Піша Павал Касцюкевіч.

Калі вы ў прысутнасці ізраільяніна паселі ўжо рэканцы, забойшыць, што стаўца Израілю Тэль-Авіў, а не Ерусалім (чым абазікова пакрыўдзіў сузаму), дык сітуацыю можна выправіць, дадаўшы, што вы мелі на ўбажэ стаўца начнога жыцця і адпачынку.

Гэта святая грауда. Тамтыхшыя бары і дыскатэкті, гіпермаркеты і буцікі абслуговуюць наведнікаў ад рана да рана. Частковая ў мэтах самарэкламы, але частковая і заслужана ў Тэль-Авіве культивуюць лозунг «горад без перапынку».

Мястэчка Прымор'е

Менавіта тэль-авіўскі бераг мора найблізь вабіць турысты, але першапачатковы Тэль-Авіў быў набудаваны на югінай даморы большашчы вулак, дарма што сумежных, напрасткі не выходіла да вады, і вонкі глядзеялі ў адваротным на-наркінку.

Каб трошкі разумець такое не-прывычнае тэль-авіўскае выгодаў скайне географічнай становішчы, трэба разумець, якія думкі кіравалі габрэйскім пасяленцамі на пачатку XX стагоддзя.

Бабруйск і бядрэчайцы, якія заснавалі горад, найменш успамінали пра турыстычныя выгоды: ахопленыя адраджэнскім імпзатам, яны прыехаць на Зямлю Израілю будаваць новае жыццё, адроснае ад скайне єўрапейскага досведу, зусім не маючы на мене бавіцца ў шэзлонгах ля мора.

Наогул кожчы, на пачатку XX стагоддзя горад не быў цэнтрам жыцця для габрэйскіх перасяленцаў: кібіц (сельскагаспадарныя кааператывы) было тое месца, дзе мусіў гадавацца новы габрэй, які ўмее і любіць працаўніць на зямлі. У дадзенай быўшы жыхары беларускіх і сярэдніукраінскіх мястечкаў, роўназдадзеных ад усіх мороў, дык наогул не ведалі, як трэба з тым морам абыходзіцца, і будавалі першыя кварталы Тэль-Авіва на свой, месцавыя, канцы.

Ах, Тэль-Авіў, жамчужына ля мора!

Адзін з першых, хто спрычыніўся, каб Тэль-Авіў зрабіўся курортам, быў былы вучань валожынскай

шыбі, національны габрэйскі пазт Хаім Нахман Бялік.

У Тэль-Авіў ён прыбыў у 1924 г. пасля сваіх колькігадовых бадзянняў на сцене.

Дарчы, у 1921 г. Хаім-Нахман Бялік звіртаўся да ўладаў Беларускай Народнай Рэспублікі, каб яны паstryялі выезду ягонаі смі з Турцыі: дзеля гэтага ён нават атрымаў бенэфіснуючую грамадзянствам.

У Тэль-Авіве Бялік апанавала дваістасе пачуццё. З аднаго боку, захапіў урачысты прыём: тэль-авіўцы яго ганаравалі як національнага пагадзінца і нават пасялілі на вуліцы імя яго самога. Але ў нязігронным гарадку Бялік вялікі аматар багемных зборняў не знайшоў ніводнай пры-стойнай кавіні.

Захаваўся публістычны артыкул Бяліка, дзе ён гнёўна ганьбіць Тэль-Авіў. «У горадзе няма пры-стыхі вуліцаў, доўгіх праспектаў, якімі зазычай ганараны іншыя гарады, — пісаў Бялік. — Да таго ж, ёсць вялікая загана: з многіх вулак не відаць мора».

Далей Бялік парайнаў вітрины тэль-авіўскіх крамаў з вітринамі «маленкай польскага мястечка», якія былі, на ягоную думку, «вынікам беззастоўнасці работнікаў крамы, якія ставілі на вітрины ўсё-зялякае, без хонь якога эстэтычна-га пачуцця».

«Найвялікшай трагедыяй» у сваім артыкуле Бялік называў адсутнасць у Тэль-Авіве сквераў.

Метафорычна, як усік пазт, Бялік выказаўся пра адсутнасць азелянення: «Якая ж гаротная тая жанчына, якія ўжо маладосці губляле свае власныя!». Гэй вас не бянтэ-

жыць, што Бялік парайноўвае Тэль-Авіў з кабетай, на ўрбіце слова «Тэль-Авіў» — жаночага роду.

Далей Бялік стаўіць перад тэль-авіўцамі прыклад паўднёвай прыгаужні Адэсы: з мноствам бульвараў і ўгульных сквераў, дзе дамы стаіць на дэволі вялікай адлегласці адзін ад аднаго. Реч у тым, што кінчыны валожынскую ешыву, Бялік большашчы сваімі дадарослостаў жыцця праражнікі ў «камічынне ля мора». І Тэль-Авіў будучыні иму бачыўся падобным менавіта да Адэсы.

З лёгкай рукой Бяліка Тэль-Авіў начаў мяніцца да капіяніі падэбенскіх сходаў справа, прайду, не дайшыла, але быў зроблены выхады да мора, усталіваныя шапкі, правобразы кавіні, дзе можна было купіць газету і замовіць каву. З'явіліся бульвары на адскі манер.

Пасля 1921 году было набудавана першая казіно, і дзеяць яго галоўная вуліца Алена была паствурова

перанаўкіраваная ў бок мора.

У 1924 г. адчыніўся першы пляж з душавымі. Пачалася пасадка пля-танаў на амаль шэршні датуль алеях. У 1936 г. з'явіўся порт, а ў 1940-я — месца для шпациру ўздоўж пляжу.

Намі піперашнім, мажа, падасца, што адзін пазт не здолыў памя-ніць аблічча гораду, але не забыва-емся, што для габрэйскіх пасялен-цаў Бялік быў маралым аўтары-тэтам, а таксама меў вялікі ўплыў на габрэйскую супольнасць і ў шмат якіх іншых сферах жыцця.

У дадзенак на пачатку XX стагоддзя, учаснікі національнага абуджэння, з видомымі паэтамі рабітіся не толькі ў літаратурных пытаннях. Па-трыякі не забудзем іншых уп-львовых ураджэнцаў Адэсы, што тады жылі ў Тэль-Авіве: Меіра Дызенгофа, першага мэра, відомага палітыка Уладзіміра Жабатынскага — усе яны таксама часціком публі-чна прызначаваліся ў сваім замі-ванні да Адэсы і яе архітэктуры.

Маленькі Берлін...

Ад 1930-х гадоў пачаўся нямецкі перыяд у жыцці гораду — прыхадзяла вялікая хвала эміграцыі з Нямеччыны. Пакручаныя вулікі былі выпрастаны, а архітэктуры, выхадцы з Германіі, пачалі будаваць дамы ў мадэрністым стылі «Баўхайс» і канструктыўізму.

Да 1920-х гадоў у Тэль-Авіве працаўвалі толькі арабскія кавіні. Неўзабаве ўздоўж галоўных вулі-цаў і бульвару Ротшильда адчыніліся звыльненыя сур'епейскаму воку, з машынамі для гатавання эспрэса і барнай стойкай, кафэ. Як тады наў-хвалына казалі місцовым сацыялісты і камуністы — у «буржуазным стылі». Пакідаючы пустыні і багні Блізага Усходу знадворку, пад іх дашашы прыходзілі Абрагам Шлэнскі, Аляксандар Пэн і, уласна, Бялік, а таксама іх шанавальнікі що проста гарадскі аబікі. Пачаліся заўсёднія багемныя медытатыцы з цыгарэтай у адной руці і з кубачкамі старазоў астылай кавы ў другой. Тэль-авіўскія кавіні пакрыліся зранкамі і скандалы, пакідаючы пустыні і багні, але пра-казылічнікі навіні, а таксама пры-маліся вакансія рацэнні.

... і Нью-Ёрк

Ціпер на Тэль-Авіве вядзеца зблізага, як прадказаў Бялік. З аднаго боку, горад па-ранейшаму пакуту на невыводнай, неймавер-най цеснисце: заінсцунты з ўсіх бакуў гарадамі-спадарожнікамі, ён расце толькі за кошт ушысьлінення насельніцтва. У адной гумарыстичнай ізраільскай перадачы распавя-даецца пра жыццё трох тэль-авіўскіх студэнтаў, якія здымаюць адну кухню на трахах, кладуцься спаць на кухонных шафках і ў ля-доўні.

У дадзенак тэль-авіўцы мусіць

змірыца, што іх горад не самы чы-сты ў Ізраілі. Але з іншага боку, Тэль-Авіў зрабіўся вядомым ку-рортам, слушным месцам для па-купкі моднай вопраткі, ювелірных вырабаў і дадзеніцэс. Горадам-за-канадаўцам тэатральнай мады. Ты-січы турыстаў шпацируюць па вулі-цах, якія носяць імёны «адэскіх мудрачоў»: Бялік, Жабатынскага і Дызенгофа.

У ўрбіце нават з'явіўся дзеяслу «лэгілантере» — пераслік на беларуцкую можна як «прадэзінг-офіцца», наспечана прайсці па вуліцах Дызенгофа, зазіраючы ў вітрыны, сібе паказаць і людзей пагледзець.

Ціпер цэнтр Тэль-Авіва парайно-ўваюць з цэнтрам Нью-Ёрку. Ён наводнены непрызнанымі геніямі: акторамі-пачаткоўцамі і канцепту-альными мастакамі, што ўвечары працуць афіцыянтамі, абслугуваючы больш паспяховых схавак кале-гай, каб удеен схадзіць на праслу-хоўнанне або ў мастикаўшчыну шапанцу паславіцца. Як толькі ні называюць самі сабе насылікі тэль-авіўскіх кавіні: «Пакаленне Ка-пульскі» (паводле вядомага ка-віні, дзе ўпалаўші браціца літара-тары), «Пакаленне эспрэса». А сваё багемнае, адварванае ад бізкай-ходніх рочайсцяў, існаванне ў Тэль-Авіве самі ж мастикі і літара-тары парайноўваюць з булдырок паветра, у якія не пратачаеца трывожная рэальнасць, але разам з тым, той булдырок — з тонкімі сцен-камі.

Ахвяры іміджу: «Белавія» і сэкс-шопы

Аяшчэ Тэль-Авіў — стаўціца начнога жыцця: шматлікі дыскатэкт і клубы.

У канцы 1990-х да росквіту тэль-авіўскіх гей-клубаў прыклалася трансексуалка Дані Интэрнішн, што перамагла на «Еўрабачанні». Ад іміджу начнай стаўлі Ізраілю пацярпела нават беларуская авія-кампанія «Белавія». У канцы 1990-х артадаксалныя габрэй, пісуні, не втырмайшы лішку колькасці секс-шопаў і дыскатэк на душу га-радскога насельніцтва, штурнуў бу-тальку з каскітэлем. Молатава ў вітрыну сэкс-шопу на вуліцы Бэн-Егуда. Агонь шпарка пашырэўся з дэз'ю прылеглай крамы і фісы, у тым ліку тэль-авіўская прадстаўніцтва «Белавія», якое месцілася не-падалёк.

Паводле газеты «Ідэёт Ахранот», Тэль-Авіў зрабіўся горадам з «пе-радаразроўкай культуры і мастигтва», цынічным, хоць не зламшеннем мегаполісам, што самастойна прыкладаўся да стварэння ўласнага міфу і іміджу. Гэтасе места, якое заісціда хадзела выгледзіцца «не раў-нучыць як замежны горад»: як Адэса, як Берлін, як Нью-Ёрк, і, мажа, таму якраз дзякуючы гэтаму для любога замежніка яно ціпер выглядае адметна і непаўторна, «не раўнучыць як Тэль-Авіў».

П.С. Згубныя чары Тэль-Авіва прымусілі трохі загварыцца нават ізраільскага презідэнта Шымона Переса. 4 красавіка перад публікай, якую сабралася святкаваць 100-гадоў юбілей Тэль-Авіва, презідэнт сказаў літаральнай наступнай: «хочь сталеў я ў Ерусаліме, але рос у Тэль-Авіве».

Мы ж ведаем, у якім Тэль-Авіве рос Шымон Перес: у тым Тэль-Авіве, што знаходзіцца ў Мінскай вобласці Валожынскага раёну і які называеца мястечка Вішнева.

КАНЦЭРТЫ

Беларускія песні Вайханскаі

У межах культурніцкай кампаніі «Будзьма» 12 мая (аўтарак) на мінскай сядзібе ТБМ (вул. Румянцева, 13) адбудзеца творчая супстэрна з знакамітымі бардаўскім дэутам Галінай і Барысам Вайханскімі. У выкананні бардаў прагучыць песні з беларускага альбому «Вяртанне». У супстэрна прыме ўдзел вадомы паэт і фотамастак Георгій Ліхтаровіч. Пачатак а 19-й, уход вольны.

Аўтарская праграма Юрыя Несцярэнкі

14 мая (чацвер) у зале Тэатру рускага рамансу (вул. Чыгуначная, д. 27, корп. 2) іграе Юры Несцярэнка (лідер гуртоў «White Night Blues», «Nestary Band»). Аўтарская праграма, а таксама вядомыя творы з класікі блізу і рок-н-ролу. Пачатак а 19.00. Квіткі 15 000. Даведка і замова квіткі праз т.: (029) 692-06-01.

Стары Ольса ў Гродне, Брэсце і Астрамечаве

14 мая а 19-й у гродзенскім тэатры ляляк адбудзеца сольны канцэрт «Старога Ольсы», 15 мая «Стары Ольсы» выступаю ў брэсцкім тэатры драмы і музыки (вул. Леніна, 21). Пачатак а 19-й. 16 мая ў Астрамечаве (Брэсцкі раён) — канцэрт «Старога Ольсы». Даведкі: (029) 324-52-40 (Кацярына).

ІМПРЭЗЫ

Презентацыя біяграфічнага альманаху «Асоба і час»

Презентацыя беларускага біяграфічнага альманаху «Асоба і час. Выпуск I» пройдзе 11 траўня (пнядзелак) у «Гістарычнай майстэрні» (вул. Суха, 25). Пачатак а 17.30. Удзел баруць Алaksandr Фядута, Сямён Букчын, Вольга Гарбачова, Віталь Скаладан, Міхась Скобла, Сяргей Шапран. Чакаецца таксама ўдзел сялякоў і родных тых людзей, пра каго распавядаеца ў зборніку.

Эксперыментальны тэатр з Любліна

З 12 да 14 мая на сцэне Тэатра-студыі імя Еўсцігнея Міровіча (Акадэмія мастацтваў) адбудзеца презентацыя ўсходнім языком эксперыментальнага тэатру з Любліна (Польшча). «Пластычная сцэна куль». У рамках імпрэзы 12 мая ў Музее сучаснага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) адбыўца выстава плакатаў Лешака Мандзіка. Пачатак а 17-й. Уход вольны. У той самы дзень на сцэне Тэатра-студыі (пр. Незалежнасці, 81) — презентацыя спектаклю «Вільготнасць». Уход вольны. Пачатак а 19-й і ў 20.30. 13 мая ў Тэатры-студыі а 17-й — творчая супстэрна з Лешакам Мондзікам (уход вольны). А 19-й — презентацыя спектаклю «Баразна». Уход з вул. Сурганава

гавана ў дворык Акадэміі мастацтваў, дзе адбудзеца спектакль).

Такешы Кітана

З 11 мая да 21 чэрвеня ў відэакомплексе «Цэнтр-відэа» (пл. Незалежнасці, 1) тэксты «Стація», іншкі ўзоры на рамках праекту «Адкрыты фармат» адбудзеца рэтраспектыва фільмаў Такешы Кітана. Гледачу будзе пададзеная магчымасць убачыць шэсць карціннай відомага японскага рэжысёра ад камедыі да самурайскай баевіка «Сцены для мора», «Знамениты небудзь», «Феерверк», «Кукіджыра», «Заточычы», «Такешы». Т.: (029) 307-09-71.

Мяльгуй і Мартыненка Віцебску

16 мая ў Віцебску ў музичнай гасцёўні (пр. Прунзэ, 11) фанклуб беларускай музыки «Будзьма» — свободнымі запрашаю на супстэрну з аўтарамі кнігі «222 альбомы беларускага року» Вітаўтам Мельгүём. У межах супстэрна прыходзіць канцэрт Андрэя Плясаванава, лідара гурту Р.Л.А.Н. Пачатак у 18.00. Уход вольны. Даведкі: (029) 649-08-88.

ВЫСТАВЫ

Раманюк у Лондане

9 траўня ў 14.00 у Лондане адбудзеца выставка вядомага беларускага фотографа Дзяніса Раманюка. Яна называецца «Сумная прыгажосць» і прысвечана чарговым угодкам чарнобыльскай трагедыі. Фотаздымкі, што будзець паказаны, зроблены ўнікальнымі ў забароненай зоне. Презентацыя будзе вестся на беларускай мове з перакладам на англійскую. А 16-й Веры Рыч з сабрамі прэнтентуюць свой мультымедыйны перформанс «Wormwood Star» («Зорка палынъ»). Гэты перформанс будзе зроблены адмыслова да дваццацігоддзя чарнобыльскай катасрофы ў 2006 годзе. Затым да 17.30 будзе магчымасць задаць пытанні і разглядзець фотаздымкі. Падчас мерапрыемства будзець падавацца напоі і лёгкія закускі. Прососьба пакідаць юнёскі ў памеры 5 фунтаў дзеля кампенсацый расходаў. Як дабрацца: станцыя метро Holland Park (Central Line) або станцыя Notting Hill Gate (Central, Circle and District lines); аўтобусамі 31, 94, 148, 228. Паводле zbsb.org

Свет Станіслава Манюшкі

У інфармацыйна-выставачным цэнтры ЦНБ НАН Беларусі (вул. Сурганава, 15, 1 паверх, пак. 110) працуе выставка «Музичны свет Станіслава Манюшкі», прымеркаваная да 190-гадзін з дня нараджэння кампазітара.

6MOD: серыя [EXIT]
У PhotoGaller'е з 13 мая (к-р «Цэнтральны») да 16 мая працуе выставка «[EXIT]» — першая серыя фотопраекту «6MOD» маладога фатографа Сняжаны Барценевай

(Мінск). Уваход вольны. «Дзівосны Бог у святых сваіх»

Выставка сучасных беларускай і польскай іканапісных школаў «Дзівосны Бог у святых сваіх» прадаце да 11 мая ў музее гісторыі і культуры. На выставе дамністрація больш за 30 аброзоў, створаных Сяргеем Каркатадзе (Брест), Сяргеем Бышневым (Віцебск), матушкай Вольгай Дарашэвіч, Вольгай Чарняк, Паўлам Жаравым, Аляксандрам і Міхailам Зубовічамі (Мінск) і іншымі. Дамністрація таксама абраз XVIII стагоддзя «Хрышчэнне» з фонтаўчычы.

«Кароткія гісторыі»

У мастакскай галерэі твораў Л. Шчамялевіча (пр. Ракасоўская, 49) да 15 мая прадаце выставка жывапісу Пітара Хіксана «Кароткія гісторыі».

ТЭАТРЫ

7 мая

Купалаўскі тэатр — «Балада пра хаканін» (Малая сцэна)

Купалаўскі тэатр — «Вольга»
Тэатр імя Горкага — «Мічыхор»
Тэатр юнага гледача — «Сін аўтамабіль»

8 мая

Купалаўскі тэатр — «Адцыніце кантрапер» (Малая сцэна)
Купалаўскі тэатр — «Кім»
Тэатр імя Горкага — «Ад'юнтан»
Ша Яго Віяляцца
Музичны тэатр — «Небесны цхад»

10 мая

Купалаўскі тэатр — «Паўлінка»
Музичны тэатр — «Залатое курань»
Тэатр юнага гледача — «Барылав»
Музичны тэатр — «Небесны цхад»
Тэатр імя Горкага — «Адзіныі стадкемца»

11 мая

Купалаўскі тэатр — «Сыыаб Беларусі»

12 мая

Музичны тэатр — «Небесны цхад»

13 мая

Купалаўскі тэатр — «Дамскіе танцы» (Малая сцэна)
Купалаўскі тэатр — «Мэстры»
Музичны тэатр — «Онона і А很深»

14 мая

Купалаўскі тэатр — «Беларусь у фантастычных атавяданнях» (Малая сцэна)
Купалаўскі тэатр — «Ядзіга»
Тэатр імя Горкага — «Прауда — добра, а шаце лепш»
Тэатр юнага гледача — «Ліса і вінаград»
Музичны тэатр — «Онона і А很深»

15 мая

Купалаўскі тэатр — «Ядзіга»
Тэатр імя Горкага — «Прауда — добра, а шаце лепш»
Музичны тэатр — «Обілейны вечэр народнай артыстыкі Беларусі Наталі Гайдзі

Тэатр оперы і балету — «Бахчы-сарайскі фантан»

16 мая

Купалаўскі тэатр — «Старамодная камедыя» (Малая сцэна)
Купалаўскі тэатр — «Дылія»
Музичны тэатр — «Прыгоды браменскіх музыкі»
Тэатр юнага гледача — «Прыгодаў ды Бібіго»
Тэатр юнага гледача — «Каралеўства крэвіх лістэркаў»
Музичны тэатр — «Даратэя»

Тэатр оперы і балету — «Кармен»
Тэатр імя Горкага — «Распунік»

Музичны тэатр — «Бурачына.бү»
Купалаўскі тэатр — «Гамільтон наўпаў»
Тэатр оперы і балету — «Бела-снегжа і сен гнома»

Музичны тэатр — «Баль кветак. Класіка і сучасніц»
Тэатр оперы і балету — «Шчай-куноў»
Тэатр імя Горкага — «Даходнае месца»

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Вы зяяры, панове...

«Людзі X: Расамаха»
ЗША — Новая Зеландыя — Аўстралія, 2009, 120 хв.

Рэжысёр: Х'ю Джэкман

Ролі выканваюць: Х'ю Джэкман, Ліў Шрайбер, Рэйн Рэйнольдс, Барнел Бахаск, Сільвэр Фокс, Дэн Х'юстан

Жанр: Комікс-бэлік

Аднінака: 6 (3 з 10)

цыях, а Расамаха вырашыў адысцы ад карніцкіх справаў. Але зяярына мінулае так проста не адпускае...

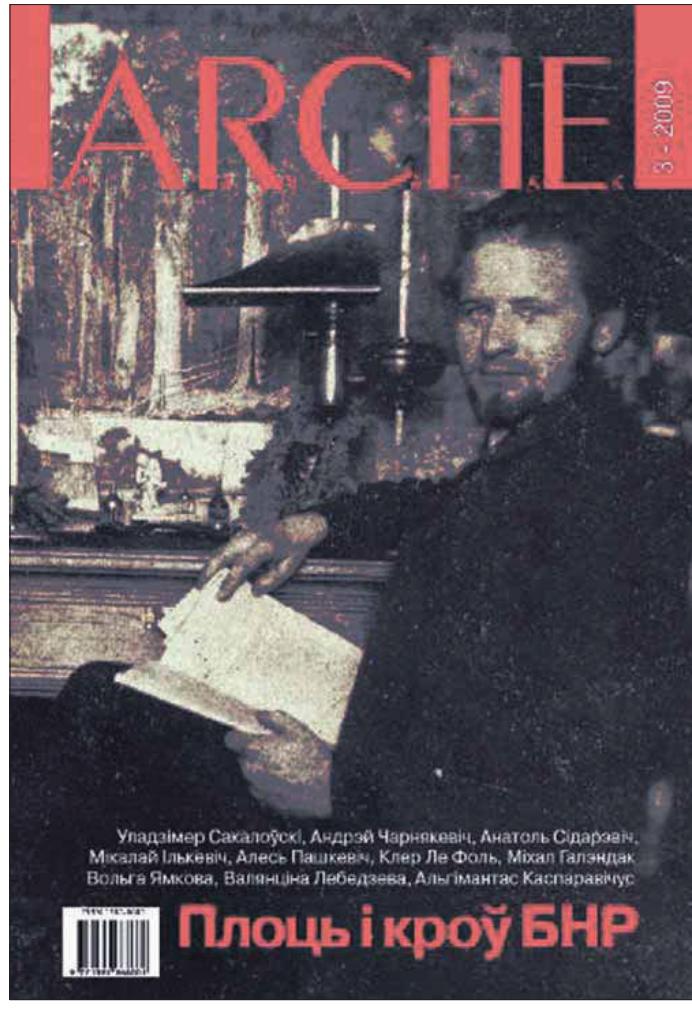
Коміксная карціна Гэвіна Гуда прадкальная, як гамбургер на супермаркете. Ашаламляльныя бойкі з кіпцюрамі, скакамі, верталётам, балет з шаблямі — і вочы, што спаліляюць. Страляніна — і спыненія кулі, лабаратарыя падступных вайскоўцаў — і гноясны эксперыменты.

Такія стужкі глядзяць на дзяля навізны. Заўзятары шукаюць у фільме старых генрозу. Гамбіт — карцэжны махляр з чароўнай здольнасцю, мутанція, мутанція Фрост з дынамітава-ледзянай скурай.

Але праграмаваную стужку можна працьцяцы і нясумна. Ліў Шрайбер (Шаблязубы) намякае на падзвігі іншага свягія героя — Бельскага, які партызану ў беларускіх лясах і таксама не вылчадаўся вытанчанымі манерамі. (Так і бачыў браціку-мутанта на падрыве цягнікоў!) Х'ю Джэкман — канадскі эмагар з амерыканскім імперыялізмам. А пра ўсіх мутантаў казала змінісця: хітры палкоўнік Страйкер працаваў ім таемна працаўца на ўрад. Шаблязубы знайшоў асалоду ў элачынных ак-

Андрэй Расінскі

Пытайцеся часопіс ARCHE Цяпер і ў паштовых аддзяленнях

Плоць і кроў БНР

Уладзімер Сахалоўскі, Андрэй Чарнекевіч, Анатоль Сідаровіч, Мікалай Ількевіч, Але́сь Пашкевіч, Клер Ле Фоль, Міхал Галэндак, Вольга Ямкова, Валінціна Лебедзева, Альгімантас Каспараўічус

ВОЛНЫ ЧАС

Як БТ Зінаіду Бандарэнка павіншавала

Пад віншаваннем народнай артысты, якая аддала тэлебачанню з сорак гадоў, не падпісаўся ніводны кіраунік Белдзяржтэлерадыёкампаніі.

Свяе 70-годдзе народнай артысткі Зінаіда Бандарэнка адзначыла 25 красавіка, віншаванне ж ад Белтэлерадыёкампаніі атрымала праз два дні. Яно ўяўляе сабой ніяроўна абразаны аркушы паперы з стандартным віншавальнym тэкстам. Замест подпісу — безблічнае «Савет ветранаў Белдзяржтэлерадыёкампаніі».

«Я могу зразумець такое стаўленне асабіста да мене, бо свядома абрала ішы бок, але мне крыйдна за ветранаў тэлебачання, якіх такім чынам віншуюць». Спайдарыня Зінаіда прыгадала 2006 год, калі Беларускае тэлебачанне адзначала 50-годдзе. На творчую вечарыну ў Палац Рэспублікі не запрасілі не толькі яе, але і некаторых іншых ветранаў БТ, якія ўсяго толькі мелі адрознені ад сучасных супрацоўнікаў дзяржаўнага тэлебачання погляды.

«Затое мене пудоўна павіншавалі незалежныя СМІ. Мне потым з усёй краіны тэлефанавалі, віншавалі», — кажа Зінаіда Бандарэнка.

СП

СМЕЧЕНЧАНКО

КАЛЯНДАР

Май

- 1 — Свята працы.
- 3 — Міжнародны дзень свабоды друку.
- 9 — Дзень Перамогі над фашызмам.
- 11 — Дзень святога Кірылы Тураўскага.
- 15 — 100 гадоў з дня нараджэння (1909) вядомага заходнебеларускага выдаўца, рэдактара Язэпа Найдзюка, які быў дырэктаром друкарні імя Скарны ў Вільні.
- 17 — 75 гадоў таму (1934) па справе «Беларускага нацыянальнага цэнтра» быў расстрэліяны па літвычыні дзеяч і педагог, першы дырэктар Віленскай беларускай гімназіі, колішні депутат польскай сейму Міхail Кахановіч.
- 24 — Дзень славянскага пісьменства, вядомы таксама як Дзень Кірылы і Мефодыя, што адзначае ў гонар балгарскіх манахаў, стваральнікаў славянскай азбуки.
- 30 — 10 гадоў таму (1999) ў час піўнога свята адбылася трагедыя на станцыі метро «Няміга». У цісканіне загінула 53 чалавекі, пераважна дзіцячыя падліткі.
- 31 — Дзень народзінаў Буды (563 гадоў да н.э.).

Укладу ЛК

«Белсат»: тэлепраграма на 11—17 мая «Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

11 мая, панядзелак

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.10 «Ранча», серыял: 27 серыя
- 18.55 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Усяслаў Чарадзей» (спінаваўчая праграма)
- 19.05 «Святасласль Фёдардэй — жыццё пасля смерці», дак. фільм, рэж. Юрый Хашчавацкі, 2006 г., Беларусь, ч. 2: «Летценнік»
- 19.35 Тыдзень з радыё «Свабода» (аналітычная праграма)
- 20.05 Невядомая Беларусь: «Праўда Хатыні», дак. фільм, 2008 г., Беларусь
- 20.40 «Еўрапейскі Эзэб без сакрэтава», 8 серыя: «Азербайджан»
- Нідагна Еўрапейскі Эзэб з інцыдэнтамі Польшчы і Швейцарыі прыняў праграму «Усходніх партнёрстваў» для актыўізацыі эканамічнай супрацьцы з групою абраных краін, у тым ліку з Азербайджанам. Еўрапейскія эксперыты дэлчыць сваім уённеннем пра будучынно кіно на Каспійскіх моры.
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.20 Асабісты капитал (еканамічна праграма)
- 21.35 «Адна рука не плюскае», маст. фільм, рэж. ДавідONDрычук, 2003 г., Чехія.
- 23.20 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 18 серыя
- 00.05 Аб'ектыў (навіны)

12 мая, аўторак

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 18 серыя
- 18.55 «Край светлых мрояў», дак. фільм, рэж. Юрый Гарулоў, 2008 г., Польша
- 19.45 Кружкаль (светлавыя музыка)
- 20.20 Без рэтушы: «Гайны мірнага атаму», дак. фільм, 2008 г., Беларусь
- 20.40 Паствоўка з Вільні (праграма пра беларусаў у Літве)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Мяю права (прававая праграма)
- 21.35 Форум (ток-шоу): Без права на жыццё
- 22.20 Еўропа сёня (тэлекасціп канала «Німецкая хвалі»)
- 22.50 Госць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертымі ды палярнікамі на найбольш актualных і гарачых темах
- 23.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 19 серыя
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

13 мая, серада

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 19 серыя
- 18.55 «Без рэтушы»: «Чатыры сімвалы», дак. фільм, 2008 г., Беларусь
- 19.20 Асабісты капитал (еканамічна праграма)
- 19.35 «Алошні сезон», серыял: 2 серыя
- 20.30 Практэкт «Будучыння» (навукова-папулярны тэлеспачатак канала «Літвіцкая хвалі»)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Рэпартэр (тэлекасціп)
- 21.40 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Усяслаў Чарадзей» (спінаваўчая праграма)
- 21.50 «Развітанне, вяртанне...», псыхалагічна драма, рэж. Клод Лемош, 1985 г., Францыя.
- Гарбійская сям'я ўцякае з Тарыкью да пераследу гестапа і хаваецца ў прывінцыйным замку ў сваіх сілобоў. Аднак на іх меўца даносіць немцы... Вайну перажыла толькі Салама. Яна хоча дэвадацца, хто ж быў задраўнікам...
- 23.45 «Кальханка» ад Сашы і Сіроўкі
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

14 мая, чацвер

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.10 «Развітанне, вяртанне...», псыхалагічна драма, рэж. Клод Лемош, 1985 г., Францыя.
- 20.10 YoLife! (молодзавая праграма)
- 20.30 На колах (аўтамабільны тэлекасціп канала «Німецкая хвалі»)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Сальда (еканамічна праграма)
- 21.30 Дакументальная гадзіна: «Крыкуны», дак. фільм-канцэрт, рэж. Міка Ронкайн, 2003 г., Данія — Фінляндія
- 22.45 Беларусы ў Польшчы
- 23.05 «Кансультатыя ў ружовым садзе», серыял: 6 серыя
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

15 мая, пятніца

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.10 «Кансультатыя ў ружовым садзе», серыял: 6 серыя
- 19.00 Практэкт «Будучыння» (навукова-папулярны тэлеспачатак канала «Літвіцкая хвалі»)
- 19.25 Маю права (прававая праграма)
- 19.40 З архіву «Jazz amborgense»: «Рэй Чарлз», ч. 2
- 20.15 Рэпартэр (тэлекасціп)
- 20.40 Кінастужка (агляд кінарніку)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)

- 21.15 Госць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертымі ды палярнікамі на найбольш актуальныя і гарачыя темы
- 21.30 «Ганна Ніхто», маст. фільм, рэж. Андзэй Вайдзіда, 1996 г., Польша
- 23.10 «Алошні сезон», серыял: 3 серыя
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

16 мая, субота

- 18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
- 18.15 Тыдзень з радыё «Свабода» (аналітычная праграма)
- 18.40 «Рабінізоны Мантсінаары», дак. фільм, 2008 г., Беларусь — Німеччына — Фінляндія — Францыя Вострай на цэнтры вялікага возера, дзе скрд кінутых вайсковых ўстановіў, забытых магнітных пустых шкіл і хатай жывуць два апошнія жыхары: некалі поднага паселішча — Кляні і Маці. Яны жывуць за ўзаемай варожасці. Адзін з іх беларус, а другі — фін.

19.40 На колах (аўтамабільны тэлекасціп канала «Німецкая хвалі»)

20.10 «Бульбашка», мультсериал

20.20 «Добрая місцічыя», дак. фільм, рэж. Нэнсі Брант, 2006 г., Німеччына

У трачай часты і аўтары і паказаючы, як Святашына ўладаў удзельнічай у выбарах презідэнта Расіі і змагаўся за ўласную кініку.

20.05 Форум (ток-шоу): Шло па разліку

21.00 Аб'ектыў (вынік тыдня)

21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Давыд Гарадзенскі» (спінаваўчая праграма)

Яго імя абліяле ўсе Еўропу. І калі па адрозні бок мякыя яго называлі шылом і апошнім гардзінам, то па другім — «дзялбакам, які градаў душу дубу». Факт, што за сваё жыцце славуты літвін не зведуў ніводнай хваробы.

21.25 «Ако ў Еўропу»

Мэта праграмы — дашыкі хварам Беларусі доступ да незалежнай інфармацыі пра падзеі ў іншай краіне і ў дзяржавах Еўрапейскага Звязу, спрыяць дэмакратызаціі, захаванню прав чалавека і развіццю грамадзянскай супольнасці.

21.55 Філматаціка майстэршы: «Дом дурніў», драма, рэж. Андрэй Канчалоўскі, 2002 г., Расія.

Дзесяць у Чэчині непадалёк ад чыгуначнай стаціі агароджаныя плотамі — звычайнай раённай клінікай для псыхічных хвороб. Ранім зімскім днём /ліч. хварыя заставаюцца без наглухім: Свабода! Але ў эты момант у дверь урываюцца баевікі...

23.40 «Грава бінь свабоднім» — канцэрт альтэрнатыўнай музыкі на фестывалі «Be Free—2008», ч. 2: выступ гурту «Neuro Dubel»

00.05 Аб'ектыў

19.05 Жаутуха (сатырычна праграма)

- 19.35 «Святасласль Фёдардэй — жыццё пасля смерці», дак. фільм, рэж. Юрый Хашчавацкі, 2006 г., Беларусь, ч. 3: «Зімагар»

У трачай часты і аўтары і паказаючы, як Святашына ўладаў удзельнічай у выбарах презідэнта Расіі і змагаўся за ўласную кініку.

20.05 Форум (ток-шоу): Шло па разліку

21.00 Аб'ектыў (вынік тыдня)

21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Давыд Гарадзенскі» (спінаваўчая праграма)

Яго імя абліяле ўсе Еўропу. І калі па адрозні бок мякыя яго называлі шылом і апошнім гардзінам, то па другім — «дзялбакам, які градаў душу дубу». Факт, што за сваё жыцце славуты літвін не зведуў ніводнай хваробы.

21.25 «Ако ў Еўропу»

Мэта праграмы — дашыкі хварам Беларусі доступ да незалежнай інфармацыі пра падзеі ў іншай краіне і ў дзяржавах Еўрапейскага Звязу, спрыяць дэмакратызаціі, захаванню прав чалавека і развіццю грамадзянскай супольнасці.

21.55 Філматаціка майстэршы: «Дом дурніў», драма, рэж. Андрэй Канчалоўскі, 2002 г., Расія.

Дзесяць у Чэчині непадалёк ад чыгуначнай стаціі агароджаныя плотамі — звычайнай раённай клінікай для псыхічных хвороб. Ранім зімскім днём /ліч. хварыя заставаюцца без наглухім: Свабода! Але ў эты момант у дверь урываюцца баевікі...

23.40 «Грава бінь свабоднім» — канцэрт альтэрнатыўнай музыкі на фестывалі «Be Free—2008», ч. 2: выступ гурту «Neuro Dubel»

00.05 Аб'ектыў

17 мая, нядзеля

- 18.00 Прэс-экспрэс (агляд медніяў)

- 18.15 «Ранча», серыял: 28 серыя

ЛЕВЫМ ВОКАМ

Які такі Бандэрэс?

Уразілі прававыя санкцыі за некарэнтную трактоўку гісторыі другой сусветнай вайны, якія ўводзіцца ў Расіі. Фельетон Лёліка Ушкіна.

Пры канцы красавіка група дэпутатаў расійскай Думы патрабавала ўвесці крымінальную адказнасць за праслаўленне дзеяніасці антысаўецкіх і пранацысцкіх арганізацый, якія

дзеянічалі на тэрыторыі былога СССР у часы другой сусветнай. Пад закон пападаюць нават замежныя юрады. З тымі, хто праслаўляе, будучы на фіг разрывашы дыпламатычныя зносіны.

Цяжка сказаць, як урад Пуціна будзе разлізуваць свае ініцыятывы. Бе першы, каму свеціць тэрмін за парушэнне гэтай нормы — прэзідэнт Расіі Дзмітры Мядзведзеў. Не так даўно ён

паклаў кветкі на магілу фінскага маршала Густава Манергейма. Таго самага, што трываў супраць Чырвонай арміі два франты. І, самае крӯднае, — пасляхова.

Але то Мядзведзеў. А вам, калі вы нават проста фанат кінаактора Антоніо Бандэраса, у Расіі раю не выказваць на публіцы захаплення талентам свайго кумира. Рантам ім там падасца, што Бандэрэс — гэта правадыр Украінскай Паўстанцкай Арміі Сцяпан

Бандэра, ды яшчэ з балтыйскім канчаткам? Плакаў тады наш тавараўшчар.

А ў прынцыпе было б файна, каб расійскія палітыкі і далей працягвалі радаваць падобнымі прававымі актамі. Напрыклад, уяўлі адказнасць за адмаленне вядучай ролі ураду Пуціна ў перамозе над сусветным фінансавым крэзісам. І прэміі — за пацверджанне гэтай ролі. Мы б, увогуле, азалаціліся.

МЫ САМІ

Журналісты «НН» другі год запар перамагаюць у конкурсе «Вольнае слова»

Журы творчага конкурсу «Беларускай асацыяцыі журналістаў» назвала наилепшых за 2008 год.

Сярод іх — два аўтары «НН». У намінацыі «Найлепшая аналітычная публікацыя» перамагла рэцензія «Камедыя выраджэння» Аляксандра Фядуты на купалаўскую пастаноўку Мікалая Пінгіна «Пінскія шляхты» па аднайменным творы В. Дуніна-Марцінкевіча. У намінацыі «Найлепшая публікацыя літаратурна-мастацкага жанру ў журналістычных першае месца ўзяў нарыс «Аднагодак БНР» Сямёна Печанко.

Прыемна, што аўтары «НН» сярод пераможцаў — другі год запар. У 2007 г. Віталі Тарас быў прызнаены аўтарам наилепшай аналітычнай публікацыі, Сямён Печанко — літаратурна-мастацкое, а Зміцер Панкевич — наилепшым дэбютантам.

«Вольнае слова» — своеасаблівая Пулітцэрская прэмія беларускай незалежнай журналістыкі.

МВ

У Апостальскім палацы цяпер гуляюць у футбол.

АУГУСЦЕЙШАЯ СЯМ'Я

Забавы Колі ў Ватыкане

Папа Бенедыкт XVI прыняў 27 красавіка ў Ватыкане Аляксандра Лукашэнку. Асабістая аўдыенцыя працягвалася 25 хвілін. Упершыню ў гісторыі Святога Пасаду ў сустэречы ўзяў удзел і малодшы сын кіраўніка дзяржавы Мікалаі.

У свіце Лукашэнак зноў невядомая журналістам бландынка.

ЖАРТЫ

Праўльная машина катэгарычна адмовілася ехах з крамы ў сям'ю, дзе нарадзілася трайнія. Калі яе прывезлы туды сілком, яна на знак пратэсту распраграмавалася і перагарэла.

Калі вы змаглі прымусіць сібе перастаць лузгаць семкі, калі іх засталося яшчэ паўкулька, пераадолец гераінавую залежнасць вы здолеце ўзгуле без напругі.

Калі б старажытныя рабаўладальнікі заінтурылі ў будучынно і пабачылі, як працуе інштак, яны пачалі б адпускаць сваіх рабоў у крэдыт.

На шашы, дзе хуткасць аблежаваная да 60, міліцыянер спыняе старую іржавую машину.

— Вы аштрафаваныя, — тлумачыць ён кіроўцу. — Вы ехалі 72!

— Даруйце, а не маглі б вы напісаць у пратаколе, што хуткасць была 120? Я хачу машыну прадаць чым даражэй.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Гарадок, Вілейская пав., Віленская губ. Пачала ѡдува Ангуковічка пазыцічы грошы ў банку і ўзяла з сабой парчуцелу, як дала ім добра гарэлкі, дык днага прывезла дахаты ўжо не жывога. Кажуць, як яна садзіла іх на воз, дык кожнаму падвязала хусткай пад бараду шапкі, каб не згубілі. Ці хусткі тагі былі тута зачіснуты, ці што — толькі прывезла дамоў нібокіх.

«Наша Ніва». №17. 1909

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Віншую Знігту Вайчошкевіча з нараджэннем другога сына Арианы. І траўня Алеся Каліту споўнілася 25 гадоў! Молады БНФ сардзінайшыце Алеся з люблем. Ніжэй часці паліцаў вельмі хутка, моцнай інілюсіі дху! Вінавата настрою. Дзенбель-хутка!

СПАЧУВАННІ

Выказваю чышия спачуванні сп. Юрыю Белен'каму ў сваіх яглынтароў — смерцю. Сабры Беларускага руху. Беларускага Народнага Фронту «Адроджэнне» ІКХТ-БНФ

Сібір «Вясны» выказваюць глыбакі і шын摧е спачуванні Старышы РПГА Абеларускі Хельскі канігіт капелу і патріарху Алегу Гуцу і яго блажкім у сваіх яглынтароў — смерцю магістру Прайшлю сорадзі, як пакін'іц свет Мікола Падгорны, арганізатор і піарыст Жылойнскай сполкі БНФ «Прапрацоўшчыні» гарадскім флоце, пабачыўшы свет, інвітавыўшы сваю родzinu і вельмі хутчэй да працоўбы. З лобічыжскай ён да жыццё трапілікі, пабудаваў хутку пасаду добрым садам. Карабіць пілігравай нетолькі сбірой і паплечнікамі, але тых, хто ў шленствані і дзеянікамі «ніколі не падаў» — О! Да тут і жыве хтосьці!

ПАДСЛУХАНА

Як адрозніць праваслаўную царкву ад каталіцкай

Мінск, плошча Свабоды, гутараць двое маладых людзей, юнак і дзяўчына. Юнак тлумачыць спадарожніці:

«Калі ў царкве знутры ўсё так багата — значыць, праваслаўная...»

Вуліца, ліхтар, аптэка...

Вуліца Маркса, аптэкі розныя, крамкі, непазблежная метастаза чагосці там ... пры празідэнцы РБ, філіял БДУ і іншася такога ж гандлёвара і адміністратыўнага кітлалу.

Студэнты, алкаголікі, дарожнія рабочыя, чыноўнікі — усе вельмі дзелавітыя. Гукі таропкага цэнтра гораду.

Аднекуль з верхніх паверхоў нечакана, як снег на галаву — фартэпіяны эпіод. Дзяўчына здзіўлена ўскідвае галаву да вонкай.

community.livejournal.com/overheard_by

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

головныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З. Вольскі (1906), А. Лукашэнка (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А. Луківіч,

У. Знамяроўскі (1920), С. Дубаўцэ (1991—2000),

сакратары рэдакціі Настаўніцкая

і шт-рэдактар Альфрэд Дзінько

головны рэдактар Сяргей Харускі

мастакі рэдактар Ірасавальник

газеты «Наша Ніва»

«Прыватныя прадпрыемствы Страны»

выдаець

АДРАС ДЛЯ ДОПОСАЙ:

220050, Мінск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

«Наша Ніва». Стваралася ў 1906 і «Нашай Ніве» заснаваная ў 1991

г. Друкія РПТ «Нізвядзец» беларускім друку.

Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Радыёдрукарня на сініх дыягональных залежках

абвестак. Гашэнне ад реєстрацыі перыядичнага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдацьніцтва Міністэрства інформацыі Рэспублікі Беларусь.

Юрдычны адрес: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р

3012206280014 у МД ААТ «Белінвестбізнес», Мінск, код 764.

Наклад 5715. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00.05.05.2009.

Звестка № 2397. ISSN 1819-1614

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.

Ціна даноўнай.

M 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 0 1 1 1 2

P 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 0 1 1 1 2

9071819416008

09017